

NOVADU REFORMA UN IZGLĪTĪBA:
fakti, viedokļi, prognozes.

→ 2., 6.-7. lpp.

Kas zināms par
vakcinām pret
Covid-19.

→ 11. lpp.

Konkursa Ģimenei
draudzīgākā pašvaldība
finālā iekļūst Alsunga.

→ 4. lpp.

→ 8. lpp.

Labu darīt. Var ziedot akcijās,
piepildīt gan bērnu sapņus, gan
dāvanu kasti zem eglis.

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Kurzemnieks

Cena
0,80 eiro

Nr. 99
(11 630)

Otrdiena, 2020. gada 15. decembris

Gaidītie datoru klāt

„Uzreiz sākām tos sagatavot, strādājām arī nedēļas nogalē. Apmēram desmit jau gatavi lietošanai,” tā par piektdien, 11. decembrī, saņemtajiem 56 datoriem stāsta Kuldīgas novada pašvaldības informācijas un tehnoloģiju nodaļas vadītājs Normunds Ķīvītis. Pirms Ziemassvētkiem tie tiks izdalīti sešām skolām.

„Pie katra datora jāpastrādā: pirmo reizi jāieslēdz, jāinstalē atjauninājumi, jāuzliek antivīruss, programma *Microsoft Office*. Tas aizņem apmēram stundu. Skolas pašas varēs pārējās programmas pielāgot pēc vajadzības,” skaidro N.Ķīvītis, kas kopā ar citiem speciālistiem pie tiem strādās visu nedēļu. „Par skolām gādājam visu laiku – gan par internetu, gan citām tehniskām lietām. Šogad darba vairāk, jo pavasarī sagatavojām arī planšetes, kas nonāca skolās,” saka N.Ķīvītis.

Pēc domes sēdes un pieņemšanas-nodošanas aktu sagatavošanas ceturtdien Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolai tiks izsniegti 20 datori, Viduskurzemes pamatskolai-attīstības centram – 14, Ēdoles pamatskolai – astoņi, Turlavas pamatskolai – seši, Vārmes pamatskolai un Z.A.Meierovica Kabiles pamatskolai – katrai četri.

Izglītības nodaļas speciāliste Lilita Mačtama paskaidroja, ka papildu datori pagaidām nav plānoti: „Šīs skolas izvēlējās Izglītības un zinātnes ministrija pēc tās kritērijiem. Pašlaik skolas veido savu budžetu, un tas nozīmē, ka tās izvērtē iespējas un vajadzības.”

**Elisas Rudzītes
teksts un foto**

Pašvaldības informācijas un tehnoloģiju nodaļas vadītājs Normunds Ķīvītis rāda datorus, kas vēl tiks sagatavoti darbam, lai tos izsniegtu sešām Kuldīgas novada skolām.

Pateikt paldies

Kurzemnieks tradicionāli piedāvā bezmaksas iespēju Ziemassvētku numurā pateikties labiem ļaudīm, dienestiem, uzņēmumiem u.c. par atbalstu vai prieka un pārsteiguma sagādāšanu šajā gadā.

Sūtiet savu paldies un laba vēlējumus
(bez dzejas rindām)

e-pastā: sludinajumi@kurzemnieks.lv vai iemetiet
redakcijas durvju kastītē līdz 18. decembrim!

Santas Misiņas
vegāniskās
kūkas.

→ 9. lpp.

Kā ilgāk
saglabāt labu
redzi.

→ 9. lpp.

Piektdien, 18. decembrī:

- Ģimeņu Ziemassvētki.
- Personība: Heda Auziņa.
- Brīvprātīgie var palīdzēt.
- Ruta Karloviča par LU un sportu.
- Eglīte un sveces: lai svinēt ir droši.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Projektētāji
nav vainīgi.
Vainīgi
autobraucēji!

Alberts Dinters

Es ar neviltotu prieku un lepnumu skatos, kā mainās Kuldīgas vaibsti, kā tiek remontētas ielas, kā pilsēta uzplaukst. Ja vien ne pāris bet...

Jelgavas iela. Atminos, kāda tā bija manā bērnībā un jaunībā. Grubuļaina, bedraina un noklāta ar neskaitāmiem asfalta ielāpu plankumiem. Kad sākās remonts, parādījās cerība, ka nu tur viss būs sakārtots, būs drošība. Bet! Aizvadītajā nedēļā kolēģe sāka vākt materiālu par dažiem ne tiem labākajiem punktiem pārbūvētajā Jelgavas ielā, kurus palūdza man nofotografēt un situāciju pārbaudīt.

„Situācija
uz papīra
nav tā pati,
kas dzīvē.”

Pirmais ir jaunā gājēju pāreja pie 2. vidusskolas (tur arī es savulaik mācījos). Man autovadītāja apliecība ir jau 18 gadus, redzēts ir daudz kas, un

kā braucējs varu teikt, ka šī gājēju pāreja ir viens no sliktākajiem piemēriem. Kurš gan ir izdomājis, ka pareizā vieta tai būtu uzreiz aiz liela koka? Nav pat jābūt satiksmes ekspertam Timrotam, lai saprastu, ka tur, kur tā ir tagad, tā ir bīstama gan gājējiem, gan autobraucējiem. Nu neredz bērnu aiz koka, neredz! Jā, taisnība, autovadītājam pirms gājēju pārejas jāuzmanās, jāievēro ātruma ierobežojums, bet, pat lēni braucot un ieraugot, ka pēkšņi priekšā iznirst bērns, vajadzēs strauji bremsēt. Un, ja aiz muguras būs neuzmanīgs šoferis, auto sadursme ir neizbēgama.

Vai projektētāji par to neaizdomājās? Izskatās, ka ne. Vietvaras atbildes var lasīt kolēģes Ingunas Spulenieces materiālā (3. lpp.).

Otra problēmvietā ir Jelgavas un Rūpniecības ielas krustojums. Ja braucu pa Rūpniecības ielu no Putnudārza, tad apstājos pirms krustojuma, kā to pagēr ceļa zīmes, un mēģinu saskaņot, kur brauks spēkrati Jelgavas ielā, bet to nevar saredzēt. Kāpēc? Ietvju malās uzliktas barjeras, kas skatam aizsedz tuvojošos auto pagriezienu rādītājus. Pašvaldībā uzskata, ka viss ir kārtībā: barjeras redzamību neaizsedz. Teju vai jāšā domāt, ka man tā pašvaki ar redzi.

Tas pats krustojums. Ja divi auto tajā atrodas vienlaikus, kur sprukt gājējam? Zaļajā zonā. Vai kāds šīs vietas dabā tiešām ir apskatījis vai arī atbildes sniedz, pamatojoties projekta papīros?

Kāds man kā autovadītājam ir secinājums? Pie visa vainīgi nejaucie braucēji un neuzmanīgie gājēji. Un nekādā gadījumā ne projektētāji, ne projekta pasūtītāji.

KĀPĒC LASA KURZEMNIEKU

Pirmā lasāmviela

Kuldīgas aktīvās atpūtas centra vadītāja Jana Bergmane atceras, ka vecāki vietējo laikrakstu vienmēr abonējuši un tieši ar *Kurzemnieku* (toreiz *Padomju Dzimteni*) viņa jau četru gadu vecumā iemācījies lasīt. Turklāt tās bijušas līdzjutības, ko mazā meitene bukstierējusi pirmās. Ilgi saglabājies ieradums avīzi lasīt no pēdējās lappuses.

Vēl pirms pāris gadiem tūrisma birojs *Kurzemnieku* abonējis papīra formā, un tas bijis pieejams gan darbiniekiem, gan apmeklētājiem. Tagad Jana lielākoties to pērk internetā elektroniskajā versijā – lejuplādē datorā un lasa brīvajos brīžos.

„Visvairāk mani uzrunā tēmas, kas saistītas ar tūrisma, kultūru, dažādiem pasākumiem, pazīstamiem cilvēkiem. Arī citas aktualitātes interesē, notikumi pagastos, īpaši Kabilē un Padurē, kur esmu dzīvojusi. Noderīgi ir arī sludinājumi. Man patīk, ka raksti ir izvērsti, no dažādiem aspektiem veidoti, varbūt retu reizi ir pietrūkusis objektivitāte, bet kopumā par *Kurzemnieku* to nevar teikt. Interesantas ir Kuldīgas ielu reportāžas.

Drukātā avīze arī ir jauka, bet man ērtāk ir pirkt internetā, iegādājoties kodu. Saglabāju failu un varu lasīt jebkurā vietā un laikā.”

TRĪS PAR VIENU

Ko domājat par skolu tīkla izmaiņām?
Kā tas varētu ietekmēt izglītības kvalitāti
mūsu skolās?

PRETRUNĀ AR KOMPETENČU PIEEJU

1. Ginta Berga, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas vecāku padomes priekšsēde:

– Realizējot plānoto reformu, skolēniem tiks liegta iespēja apgūt vidējo izglītību tuvāk dzīvesvietai, un ģimenēm tas prasīs papildu līdzekļus. Ceļā tiks pavadīts ilgāks laiks, un tas var ierobežot arī bērnu iespējas apmeklēt interešu nodarbības. Savukārt Kuldīgas skolē-

niem tiks liegts apgūt padziļināto kursu *Vēsture II*, jo tās nav paredzēts nevienā tā sauktajā vidusskolu grozā. Kā vecāki mēs iebilstam pret šādu skolēnu skaita palielināšanu atšķirībā no pašvaldības ieguvumiem, piemēram, samazinātus izdevumus iestāžu uzturēšanai un pedagogu algām. Jaunais kompetenču izglītības saturs ir vērst uz individuālu pieeju, bet būs grūti to realizēt, ja skolā ir daudz bērnu.

Tāpat pastāv citi riski, piemēram, lielāka vardarbība vienaudžu starpā, kuras identifikāšanai paiet ilgāks laiks, un tas var atstāt smagākas sekas uz bērnu. Turklāt nebūs iespējas izpildīt Ministru kabineta noteikumus nr.610 par higiēnas prasībām. To svarīgumu īpaši var izjust tagad, Covid-19 infekcijas laikā, jo atsevišķas iestādes jau nespēj prasības nodrošināt.

„PASTĀVĒS, KAS PĀRVĒRTĪSIES”

2. Guntra Buivida, Kuldīgas 2. vidusskolas direktore:

– Mums apmēram puse bērnu dzīvo ārpus pilsētas. No Rendas ir organizēts skolēnu autobuss. Ir arī sabiedriskais transports. Esmu veco laiku cilvēks, uzaugusi ar Kuldīgas rajonu, tāpēc man šī reforma ļoti patīk. Šķiet ļoti labi, ka atkal būs visi kopā ar Alsungu un Skrundu, kas no mums tika atrautas. Toreiz visi protestēja, un es nodomāju: gan

būs diena, kad atkal apvienosimies un iebildumi būs atkal. Atceros, kas notika, kad tikām *saskaldīti*. Mums vairs nebija vajadzīgais vācu valodas skolotāju skaits, lai noorganizētu olimpiādi, tāpat bija grūti sarīkot interešu izglītību atdalītajos novados. Visos laikos bērni ir braukuši arī uz tālākām skolām. Bija gadījums ar vienu bērnu, kurš nevarēja nokļūt mājās konkrētā laikā, taču pilsētas pašvaldība ieviesa vēl vienu autobusa reisu. Arī pēc

izmaiņām, domāju, mūsu novads ļoti mierīgi atrisinās visus transporta jautājumus. Varēs apmeklēt gan pulciņus, gan sporta nodarbības.

Labāk, lai ir stabila pamatskola nekā vidusskola ar ļoti mazu bērnu skaitu. Neredzu iespēju, ka tāda var piedāvāt vidusskolēniem izvēles grozus. Skarbi, bet pastāvēs, kas pārvērtīsies. Notiek pedagogu paaudžu maiņa tāpat kā citas izmaiņas izglītības sistēmā.

LAUKU SKOLAS – CIEMATA NĀKOTNE

3. Igo Radžabovs, Skrundas vidusskolas absolvents:

– Skrundas skola ir vislabākā. Uzskatu: jo vairāk skolu, jo labāk. Tas nekas, ka tās nav tik piepildītas. Ir labi, ja viss ir tuvu, nav agri jāceļas un tālu jābrauc. Skola ir mazā ciematiņa dzīve: nav skolas – nav bērnu, un bez viņiem šai vietai nebūs nākotnes. Ne tikai Skrundai,

bet arī mazākām vietām. Klasē bijām tikai 11, no kuriem tikai trīs zēni. Tas, ka vidusskolā nebijām daudz, bija liels pluss, jo bija individuāla pieeja. Katra skolotāja varēja paskaidrot sīkāk, veltīt mums laiku.

Lauku dzīve ir pilnīgi atšķirīga no pilsētas dzīves. Te ir mierīgāk, tāpēc viens mīnuss varētu būt tāds, ka ne visi

tiecas iet augstskolā. No pušiem es savā klasē biju vienīgais, kas tur devās. Varbūt slinkums, varbūt negribas pilsētas burzmu. Studēju žurnālistiku Vidzemes Augstskolā Valmierā. Negribējās uz Rīgu, kaut tas būtu tuvāk. Tas ir tas lauku efekts. Atkal kursā esam tikai 11, un tas man patīk.

Elisa Rudzīte

Ja jūs avīzē pamanāt kādu kļūdu vai neprecizitāti, būsīm priecīgi, ja darīsiet mums to zināmu pa tālruni **63350567**.

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* e-pastā: **dina.porina@kurzemnieks.lv**. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

MUMS ZVANA

Situācijas
Jelgavas ielā

Pirmā

Kāda kundze regulāri iet pa Rūpniecības ielu. Gadījis, ka, izejot uz Jelgavas ielas, tur vienlaikus brauc divas mašīnas: viena griezusies Rūpniecības ielā iekšā, otra no tās ārā. Gājējam nav bijis, kur palikt, – nācies lēkt jaunizveidotajos apstādījumos.

Atbild Kuldīgas attīstības aģentūras vecākā projektu vadītāja Elīna Zīle.

Remonta gaitā Stacijas–Jelgavas–Rūpniecības ielas krustojumā brauktuves izmēri nav mainījušies, tikai uzlikta satiksmes drošības barjeras. Pie vainas būs braucēju rīcība, gājējam neatstājot vietu.

Iespējams, ka Rūpniecības ielas galā sašaurinājuma nav, tomēr gājējs pārāk droši šeit justies nevar.

Otrā

Kad mašīna izgriežas no Rūpniecības ielas uz Jelgavas ielu, barjera atrodas autovadītāja acu augstumā, neļaujot saprast, vai pa Jelgavas ielu braucošais rāda pagrieziena vai gatavojas braukt taisni.

Atbild E.Zīle.

Barjeras ir tādā augstumā, lai satiksmes drošībai netraucētu. Nav novērots, ka virziena rādītāji tiktu aizsegti. Izbraucot no Rūpniecības ielas uz Jelgavas ielu, autovadītājam jāievēro zīme *Dodiet ceļu!*, kā arī jāpārlicinās, ka manevrs ir drošs.

Skats no Rūpniecības uz Jelgavas ielu.

Trešā

Cita kundze satraucas par maza auguma skolēniem. Gājēju pāreja pie Kuldīgas 2. vidusskolas atrodas aiz koka. Tie, kuri pa Jelgavas ielu brauc centra virzienā, skolnieciņu neredz, ja tas stāv pie pārejas, jo koks visu aizsedz. Kā drošību uzlabot?

Atbild E.Zīle.

Gājēju pāreja izbūvēta pēc saskaņotā būvprojekta, kas drošības uzlabošanu jau paredz. Agrāk pāreja atradās tieši pretī skolas ārdurvīm, tādējādi skolēni nereti skriešus metās uz pārejas pusi. Lai to novērstu, tā pārcelta nedaudz uz priekšu. Darbus pieņēmuši *Latvijas Valsts ceļu* speciālisti, kas uzbūvētajā kļūdas nesaredz. Projektam bijis arī Ceļu satiksmes drošības direkcijas audits, kurā aizrādījumi nav saņemti.

Pie gājēju pārejas ir brīdinājuma zīme *Bērni*, ceļa zīme *Maksimālā ātruma ierobežojums*, kas ļauj šeit braukt ne ātrāk kā 30 km stundā, un izcelta ceļa zīme *Gājēju pāreja*. Tumšajā laikā pāreja ir izgaismota. Autobraucēji ir aicināti pie visām izglītības iestādēm būt īpaši uzmanīgi, savukārt vecāki aicināti bērniem atgādināt, ka pirms iziešanas uz pārejas gājējam ir pienākums pārlicināties, vai turpināt kustību ir droši.

Grūti pateikt, vai mazais skolnieciņš Jelgavas ielā redz mašīnu, kas gājēju pārejai tuvojas no Graudu ielas puses, bet šoferim ieraudzīt gājēju koks patiesi traucē.

Inguna Spuleniece, Alberta Dintera foto

Ceturtnā

Kāds autovadītājs, kas pa Jelgavas ielu brauca centra virzienā, bija spiests bremsēt un griezt malā, lai samainītos ar satiksmes autobusu, kas izgriezās no Stacijas ielas. Kuldīdznieks uzskata, ka tas notiek lieko brauktuves sašaurinājumu dēļ.

Atbild E.Zīle.

Arī šī situācija saistīta ar satiksmes dalībnieku kultūru un pieklājību. Autobusiem un smagajām automašīnām gabarīti nereti apgrūtina nogriešanos un citus manevrus – tā tas notiek ne tikai šajā, bet arī daudzos citos krustojumos. Braucēji aicināti būt savstarpēji iecietīgi.

2013. gadā Jelgavas un tai pieguļošo ielu pārbūves projektu izstrādāja SIA *Belss* (Rīga). 2015. gadā tajā ieviestas izmaiņas.

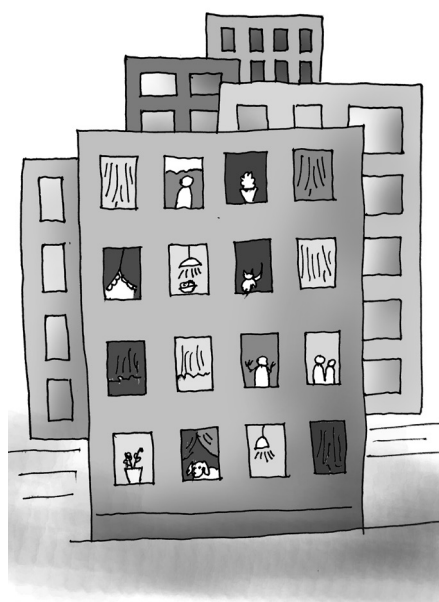
2018. gada oktobrī pašvaldība parakstījusi būvdarbu līgumu ar *Saldus ceļinieku*. Būvuzraudzību nodrošinājis *Firma L4* (Rīga).

2019. gada janvārī autoruzraudzības līgums noslēgts ar uzņēmumu *BM projekts* (Rīga).

2019. gada 1. aprīlī sākti remontdarbi.

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

Es pēdējos mēnešus tik daudz sēžu dzīvoklī, ka stingrāku ierobežojumu pieņemšana man nozīmētu tikai aizkaru aizvēršanu. (No tvitera pērlēm)

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai internetu pašlaik izmantojat vairāk nekā pirms kovidā?

Jānis Mertens, restorators:

– Pašu internetu izmantoju tikpat daudz, cik agrāk, vienīgi darbā nākuši klāt semināri, sapulces, konferences un plānošanas, kas notiek platformā *Zoom*. Agrāk visu darījām klātienē, bet tagad nedrīkst, tāpēc izmantojam internetu. Ir tādi objekti, kas vecpilsētā jāapskata, pārējo mēģinām darīt attālināti. Kultūras pasākumus internetā gan neskatos.

Renārs Ozols, bezdarbnieks:

– Diezgan daudz sanāk izmantot: lasu ziņas, sludinājumus un pavadu laiku portālā *Facebook*. Internetā neskatos ne filmas, ne kultūras pasākumus, un televizora man nemaz nav. Esmu kristietis, tāpēc tas viss man svešs – nepiesārņoju sevi ar pasaulīgām lietām. Bērns pie mammas skatās multfilmu vietnē *YouTube* un klausās savas dziesmas.

Astra Sproģe, pensionāre:

– Televizoru vairāk paskatos – koncertus vai raidījumus, bet internetu īsti neizmantoju. Cenšos arī televizoru skatīties mazāk, jo labāk iziet ārā pastaigāt svaigā gaisā ar nūjām vai pabraukt velosipēdu, kamēr vēl var. Galvenais ir silti saģērbties un daudz kustēties, tad jau auksti nav.

Aija Līne, operāciju māsa:

– Jā, vairāk nekā agrāk, jo pasūtām visādas preces. Vēl neesmu skatījusies kultūras pasākumus internetā vai televīzijā, bet tieši par to domāju. Gribētos jau klātienē pabaudīt, bet, tā kā tas atkrīt, nolēmām vismaz noskatīties grupas *Carnival Youth* koncertu televīzijā, jo vasarā uz koncertu netikām. Mazie bērni dažreiz skatās multfilmus, bet nevar teikt, ka biežāk nekā pirms kovidā.

Inta Stalidzāne, aprūpētāja:

– Es esmu cilvēks gados, tāpēc internets man ir sveša lieta. Televīziju gan sanāk vairāk skatīties. Vispār jau pēdējais laiks sākt lasīt grāmatas. Ļoti daudz lasu daiļliteratūru, arī par medicīnu un visu, kas mani interesē. Koncertus un izrādes internetā neskatos – tagad jāgatavojas svētkiem. Gatavojam apsveikumus radiem un draugiem. Man šķiet: vairāk jauniesi izjūt šos ierobežotos apstākļus, mūsu gados tas nav tik aktuāli. Mums visa diena paiet diezgan raiti: apkopjam vecu cilvēku, sarūpējam viņam paēst, tad izdomājam, ko paši taisīsim vakariņās, un vakars jau klāt. Televīzija, grāmata – ko vēl vairāk vajag?

Ēriks Stalidzāns, pensionārs:

– Man patīk uzlikt savus mūzikas diskus un klausīties smago roku. Tā ir mana kultūra – nekas cits. Klausos *Deep Purple*, *AC/DC*, *Whitesnake* un citus. Dēls sūta diskus no Īrijas, un tad vakars paiet ar mūziku, kamēr sieva lasa grāmatu. Internetu vispār neizmantojam.

Katrīna Blaua, Elis Rudzītes foto

Šoreiz rūķu lomā – aprūpētāji

Kuldīgas uzņēmēju sarūpētās Ziemassvētku dāvanas šogad 120 senioru saņēma nevis no pilsētas skolēnu, bet aprūpētāju un akcijas *Dalies mīlestībā* pieaugušo rīkotāju rokām.

Labdarības akcija, kurā parasti pārsteigumu sagādā uzņēmēji kopā ar skolēniem, notiek jau 26. gadu. Tās rīkotāja Irma Gertnere atzīst, ka Covid-19 ir tradīciju pabojājis. Saprotams, ka bērni pie vecāudīm šogad iet nedrīkstēja, tādēļ vairums paciņu (104) tika nodotas ar Latvijas Samariešu apvienības starpniecību. „Šī organizācija bija ar mieru nākt pretī. Pacīņas tika aizvestas samariešiem, tur tās saņēma aprūpētāji, kuri aiznesa saviem aprūpējamajiem. Cerams, visi dāvaniņas nogādāja, iejūtoties rūķu lomā,” saka I. Gertnere.

Inguna Spuleniece

Iecerēto zemes gabalu atļaus pirkt

Lēmumu par topošās Rudzu ielas daļas pārdošanu privātpersonai Kuldīgas novada domes attīstības komiteja vispirms atlika līdz finanšu komitejas sēdei. Nedēļas laikā lēmums mainījies – zemes gabals pašvaldībai tomēr nav vajadzīgs, tādēļ tiek gatavots atsavināšanai, lai izolē to pārdotu.

Bija plānots, ka Rudzu iela nākotnē atradīsies aiz veikala *Sarma*. Viens tai paredzētais gabals jau pieder uzņēmumam *Rožu nami*, abi pārējie – pašvaldībai. Nekustamo īpašumu nodaļas vadītāja vietniece Māra Pucena attīstības komitejā pastāstīja, ka detaļplānojumā šī zeme paredzēta tikai ielas izbūvei. Uz deputātu jautājumu, vai interesants par to ir informēts, viņa atbildēja, ka nodaļa to nav paziņojusi, bet visos pieejamajos dokumentos tas norādīts. Deputāti Inese Astaševska un Raimonds Lapukis brīnījās, kam komersantam tas vajadzīgs – pirkt zemi, kurā drīkst ierīkot tikai ielu. M. Pucena pieļāva, ka uzņēmēja mērķis ir paplašināties, turklāt plānoto

ielu ieskauj tikai viņa īpašumi.

Domes priekšsēdes vietnieks Viktors Gotfrīdsons skaidroja, ka šī vieta paredzēta tikai uzņēmējiem, bet pašvaldībai nav zināms, kad varēs piekļerties tās labiekārtošanai. Viņš rosināja *Rožu namu* īpašnieku uzaicināt uz finanšu komiteju, lai neskaidrības pārrunātu.

Pirms šīs sēdes *Rožu namu* valdes priekšsēdis Gatis Rozenfelds *Kurzemniekam* pastāstīja, ka no pašvaldības jau pirms kāda laika esot saņemti ielas tur nebūs. „Viena zemes gabalu jau nopirku. Ir vēl viens jocīgs gabals, kam apkārt ir mani īpašumi. Šķiet loģiski, ka arī tam jābūt manējam, jo kaut ko dalīt nav jēgas. Ja būs iela, lai pašvaldība būvē, bet man to nevajag. Arī citiem uzņēmējiem tur nevajag. Bet man šis neloģiskais zemes gabals, ja tam cauri brauc mašīnas, traucē saimniecisko darbību,” uzskata uzņēmējs, piebilstot, ka līdz šim nekāds pašvaldības ieguldījums tur nav manīts. Ko komersanti izdarot, tas esot.

Inguna Spuleniece

Alsunga un Brocēni – finālā

Konkursā *Ģimenei draudzīgākā pašvaldība 2020 Kurzemes plānošanas reģiona līderi ir Alsungas un Brocēnu novads.*

Pasākumu organizē Sabiedrības integrācijas fonds, lai kopā ar iedzīvotājiem izvērtētu un godinātu tās pašvaldības, kas īpaši rūpējas par ģimeņu labklājību. Otrajā kārtā komisija izskatīja 25 pašvaldību ieguldījumu un arī iedzīvotāju atsauksmes, finālam izvirzot desmit pašvaldības. Tās saņēmušas visaugstākos rezultātus pirmajā un otrajā posmā, kad izanalizēti administratīvie dati, dzimstība un migrācija, at-

balsts ģimenēm ar bērniem un ģimeniskai videi, pašvaldību iesaiste konkursa kampaņā. Viens no svarīgākajiem bija iedzīvotāju balsojums. Visas atsauksmes un priekšlikumi tiks nosūtīti pašvaldībām tālākam darbam. Par pakalpojumu pieejamību vērtētāji pārliecināsies 3. kārtā – finālā.

Uzvarētāji tiks godināti attālināti. Ģimenei draudzīgākā pašvaldība un pieci laureāti – viens katrā plānošanas reģionā – tiks paziņoti decembra beigās. Plašāka informācija būs mājaslapā www.vietagimenei.lv.

Jana Sūruma

Konkursu pagarina uz gadu

Dome nolēmusi konkursu *Kuldīgas novada uzņēmēju un amatnieku gada balva 2020* pagarināt vēl līdz nākamajam gada 31. decembrim.

Tas tādēļ, ka līdz otras ārkārtējās situācijas izsludināšanai komisija paspēja apbraukāt tikai dažus pretendentes. Sākumā domāts, ka ar pārējo veikumu

varētu iepazīties attālināti, sazinoties interneta platformā *Zoom*. Bet, tā kā nākamā gada sākumā apbalvošana ierastajos apstākļos notikt nevarēs un arī uzņēmēji un amatnieki vēlējās komisiju uzņemt klātienē, konkursa laiks pagarināts.

Inguna Spuleniece

Pastiprināti pārbauda ziemas riepas

Liels daudzums Ceļu satiksmes un drošības direkcijas (CSDD) un Valsts policijas darbinieku, kuri pie Kuldīgas jaunā Ventas tilta apstādina jaunu visus vieglās automašīnas, 8. decembrī braucējus pārsteidza. Par iemeslu tam bija riepu pārbaude, jo no 1. decembra visiem auto obligāti jābūt ar ziemas riepām.

Kuldīgā pārbaudītāji ieradās no Saldus, un šeit trīs stundās tika pārbaudīti 138 transporta līdzekļi. Diviem atbilstošu riepu nebija, vienam bija arī citi defekti, piemēram, sasisti papildu lukturu stikli, viens nedegošs tuvās gaismas lukturis, plaisa pāri visam priekšējam stiklam. Abiem spēkratiem tehniskās apskates uzlīme atņemta, un nu auto īpašniekiem mēneša laikā tehniskās apskates stacijā jāuzrāda, ka bojājumi novērsti, galvenokārt jābūt nomainītām riepām. Gadījās arī viens braucējs bez vadītāja apliecības. Ap desmit autovadītājiem CSDD inspektori aizrādīja, ka riepu protektoru dziļums ir tuvu pieļaujamajai robežai – 4 mm.

No 1. decembra līdz 1. martam visiem automobiļiem un autobusiem, kuru pilnā masa nepārsniedz 3500 kg, jābūt ar ziemas riepām. Savukārt riepās ar radzēm atļautas no 1. oktobra līdz 1. maijam. Vieglo auto zie-

Kāds *Volvo* īpašnieks pēc pārbaudes palika bez tehniskās apskates uzlīmes, jo automašīnai bija sasists gan priekšējais stikls, gan papildu lukturu stikli. Nedega viena tuvā gaisme, un viena riepa neatbilda noteikumiem.

mas riepu minimālais protektora dziļums ir 4 mm, tāpat uzmanība jāpievērš riepu vecumam. Jāņem vērā arī tas, ka vienam auto vienu laiku nedrīkst būt radzotas un neradzotas riepās.

Kurzemnieks decembra pirmajās dienās autoservisos interesējās par rindām uz riepu maiņu

un vairākos dzirdēja, ka lielākā daļa klientu tās jau nomainījuši, jo atcerējās pērnos riepu reidus, kuru laikā daudzi izpelnījās aizrādījumu un sodu par piedalīšanos ceļu satiksmē ar laika apstākļiem neatbilstošām riepām.

Alberta Dintera teksts un foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Kašķis par remontu, makšķernieks bez papīriem, agresīvi braucēji

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks **Kaspars Šabāns**.

7. decembris. Darba nedēļa sākas ar izsaukumu uz Vakara ielu, jo kādam namam uz jumta bīstami kustas antena. Informējam apsaimniekotāju. Iedzīvotāji ziņo, ka pie veikala *Elvi* kravas automašīna aplauzusi kokiem zarus. Pievakarē kopā ar *Kurzemnieku* dodamies reidā – vērojam, vai cilvēki lieto atstarotājus. Pārskatām nav.

8. decembris. Naktī zvans no Valsts policijas (VP): dzīvoklī Jelgavas ielā divas nepiederošas personas neiet prom. Nogādājam dzīvesvietās. Apskatām Ventu, vai licencētājā zonā nenotiek nelikumības. Notiek gan, jo tur atrodas makšķernieks bez licences un makšķernieka kartes.

9. decembris. Zvana domes dzīvokļu speciāliste, jo namā Rātskunga ielā kādam kungam pie sirds neiet remontstrādnieku darbošanās un viņš sāk vilkt uz

kašķi. Pārrunājam pieklājīgu komunikāciju un remonta vajadzību. Vīrietis visu saprot. Tiek atsūtīta ziņa, ka Padures centrā atrodas bīstama, aptuveni 4 m augsta malkas kaudze. Paziņots *Kuldīgas siltumtīklu* tehniskajam direktoram.

10. decembris. Izsaukums uz kādu adresi, kur blakus malkas šķūnītim degusi atkritumu urna. Izsaucējs pats to nodzēsis, iesakām sazināties ar VP. Vakarpusē zvana, ka pie kādas sievietes Snēpelē dzeršana notiek mazu bērnu klātbūtnē. Aizbraucam, bet mājā viss ir mierīgi.

11. decembris. Grants un Pļavas ielas krustojumā esot nekoops īpašums. Situācija strīdīga, jo, kas vienam liekas nesavāktas lapas, citam ir bioloģiskais mēslojums zemei. Pēc tam nākas traukties uz bāriņtiesu, jo tur agresīva sieviete traucē darbu. Izsaukums uz Māras

dīķi: pa ledu staigājot jaunieši. Piebraucam – viņi pasprūk kur kurais.

12. decembris. Ziņa: 3 km no Kabiles atrasts takša šķirnes suns. Ziņojam suņu ķērājam, viņš aizbrauc, nolasa čipu un dzīvnieku nogādā saimniekam.

13. decembris. Mums zvana, ka Strautu ielā kāpņu telpā guļ pārlietu *saguris* vīrietis. Nogādājam mājās, pasniedzam protokolu. Pievakarē vairākas sūdzības par jauniešiem, kuri braukā agresīvi. Pilsētas laukumā to fiksējusi videonovērošana. Ar daļu noturētas pārrunas, daļa ierakstu tiks atdota VP.

Nedēļas laikā autovadītājiem atstāti 22 protokoli, bet par Covid-19 ierobežojumu pārkāpumiem nav bijis jāraksta neviens.

Pierakstījis
Alberts Dinters

Sniegavīri sanākuši

Turlavas kultūras nama vadītāja Zanda Spulģite ar palīgiem Jāni Lampu un Albertu Brantevicu čakli strādājuši, lai Ziemassvētku gaisotni sagādātu pagasta centros Turlavā un Ķikuros. Piektdien rotājumi tika izlikti, iedegtas arī egles.

Ceturtdien Turlavas kultūras nama vadītāja Zanda Spulģite vēl pabeidza apģērbt sniegavīrus, bet piektdien tie jau rotāja pagasta centru.

IDEJA NO BUMBAS

Dažādās vietās izlikti astoņi teju cilvēka auguma sniegavīri. „No sākuma gribēju veidot rotājumus no drašu pinuma bumbām, kas apvītas ar spuldziņu virtenēm, bet tad sapratu, ka īsti glīti nebūs. Radās doma, ka bumbas var pārvilkt ar sinteponu un veidot sniegavīrus,” teic Z. Spulģite. Ceturtdien sniegavīri bija kultūras namā, kur viņa centās tos apģērbt: šuva cimds, cepures, darināja pogas. Piektdienas rītā sniegavīri izvietoti pie lielās egles veikala laukumā, pie lapenes un citur.

KAD LAPENĒ GAISMA – JĀPAGAIDA

Z. Spulģite priecājas, ka turlavnieki labprāt vakaros iet pastaigās, tādēļ interesanti rotājumi, ko pētīt un pie kuriem nofoto-

grafēties, izlikti vairākās vietās, piemēram, kultūras nama logos ir izgaismotas mājiņas, caur stiklotajām durvīm redzami citi dekorī. Lapenē ir eglīte un Adventes vainags, galdi un soli. „Ģimenes tur iet pavadīt laiku. Var pierakstīties, bet cilvēki jau redz: ja lapenē gaisma deg, tad vieta aizņemta. Paši organizējas, lai nedrūzmētos.”

RŪKIS SARGĀS DĀVANIŅAS

„19. un 20. decembrī mazie bērni varēs nākt pēc paciņām laukā pie eglītes. Vienu dienu Turlavā un vienu Ķikuros rūķis zem eglītēm saliktās dāvanas pieskatīs. Ģimenes varēs atnākt katra savā laikā, nofotografēties ar Ziemassvētku vecīti.” Zanda gan nopūšas, ka vēl nezinot, kuru vecīti varēs sarunāt, bet palīgi parasti neatsakot.

KULTŪRAS DZĪVE – ATTĀLINĀTI

Zanda teic, ka līdz ar egles iedegšanu feisbukā ielikts arī rūpīgi, bet attālināti veidots videosveiciens: „Deju skolotājas uzdeva bērniem sapucēties un mājās nofilmēt, kā viņi dejo. Šos ierakstus samontējām. Dziedātājiem ir līdzīgi. Skolotāja Agnese Čīce strādā gan attālināti, gan viens pret vienu. Feisbuka galerijā izlikti dziesmu sveiciens.”

Kamēr nekas cits kultūras namā nenotiek, vadītāja ķērusies pie saimnieciskajiem darbiem. Ceturtdien firma *Lux autostudija* no Kuldīgas tīrīja lielās zāles krēslus. Tie arī pārskrūvēti, tiek darīti citi darbi. „Gatavojamies tam brīdim, kad atkal drīkstēsīm strādāt,” tā Zanda.

Uzņēmuma *Lux autostudija* īpašnieks Artis Šimpermanis ir apņēmības pilns iztīrīt kultūras nama krēslus.

Skolā saimnieko mazie

Turlavas pamatskolu klātienē apmeklēs 38 sākumskolas klašu audzēkņi, 15 mazuļi līdz pieciem gadiem un astoņi bērni, kuriem ir pieci un seši gadi. Pārējie mācās mājās, kā to paredz ārkārtējā situācija.

Direktore Lāsma Veigelte smejas: pārsvarā mācības notiek mazajā skoliņā, bet, kad pirmo četru klašu bērni nāk uz lielās skolas ēku sportot, visi ļoti brīnās, ka pārējo skolēnu nav. Mazie ir lepmi, ka zvans skan tieši viņiem.

PRIECĀJAS PAR KARTĒM PĀRTIKAI

„Virtuves meitenes taisa ēst gan mūsējiem, gan Laidu pamatskolas audzēkņiem. Laidos ēdināšanu nodrošinām visu mācību gadu. Vecāki ir pateicīgi pašvaldībai par pārtikas kartēm tiem bērniem, kuri mācās attālināti. Viņi nāk uz skolu tām pakal, un tad arī uzzinām, ka tas ģimenēm ir liels atspaidis. Priecē fakts, ka drīkst pat izvēlēties veikalu, kurā karti izpirkt.

Vecāki novērtē arī skolotāju darbu un tik daudz, cik pavasarī, mācībās neiesaistās, saprotot, ka bērnam jājautā skolotā-

jiem. Visi pedagogi iedevuši savu tālruņa numuru, ir izveidotas vatsapa grupas, piemēram, matemātika 5. klasei.”

DARBS RITOT LABI

„Tiem 5.–9. klašu audzēkņiem, kuriem mājās nebija datortehnikas, esam centušies to nodrošināt no skolas. Protams, ļoti gaidām valsts solītos datorus. Līdz mums tie vēl nav nonākuši,” piebilst direktore. Stundas notiek tiešsaistē. Process nav viegls, jo dažiem skolotājiem jāstrādā gan klātienē, gan attālināti. Starpbrīžos viņi cenšas pārslēgties no vienas stundas uz otru.

L. Veigelte ir arī 6. klases audzinātāja: „Mums ir noruna, ka visas stundas notiek pēc saraksta. Neuzdodam darbu nedēļai vai vairākām dienām. Tā bērniem nekas nesajūk un nav pašiem jāplāno. Viss notiek diezgan kontrolēti no skolas puses. 5. un 6. klase attālināti ir mācījusies nedēļu. Ar 5. klases audzinātāju Lāsmu Zībergu pārrunājām, ka viss notiek labi,” pārlicināta direktore. Viņa uzsver, ka audzinātāji ļoti raugās, lai neviens no mācību aprites neizkrīt. Ja tā tomēr gadās,

tad interneta platformā *Zoom* tiekot rīkota saziņa vecākiem, bērnam un pedagogam: „Vakaros rīkojam sarunas, pārrunājam problēmas, rādām, ka skola ir atbalstoša.”

EGLĪTES – KLUSAS

Ziemassvētku pasākumi mazajiem notiks tikai katram savā klasē. Vecākiem tikšot izsūtītas fotogrāfijas un videoieraksti. L. Veigelte atzīst, ka lielajiem šogad no skolas svētkiem diemžēl netiks nekas. Būšot videosveiciens no skolotājiem un liecības *E-klasē*.

„Es gan nedomāju, ka pēc brīvdienām visi drīkstēs atgriezties. Pieļauju, ka attālināti būs jāmacās vēl vismaz pusi janvāra,” prāto direktore. Turlavas skolā laimīgā kārtā nav bijis nevienas saslimšanas ar Covid-19. Bažas izraisa tas, ka vairāki skolotāji strādā arī citās skolās. „Ļoti ātri reaģēju. Tikko bija saslimšana 2. vidusskolā, Viduskurzemes pamatskolā un humanitārajā skolā, tā stundas samainīju un pedagogiem teicu, lai divas nedēļas pie mums nebrauc. Domāju, ka tā pasaudzēju gan darbiniekus, gan bērnus.”

Cer uz trešo iepirkumu

Lai arī klusāk, kaut kas tiek darīts – teic Turlavas pagasta pārvaldes vadītājs Mārcis Brantevics, jautāts par saimniecisko darbību.

Ar novada pašvaldības finansējumu drīz būs salabots ceļš Turlava–Alksņi. Tur noņemts apaugums un uzbērtas grants.

Lielāka problēma ir ar pagasta autobusu. „Tas ir stipri nolietots, ik pa laikam lūst. Jau pagājušogad budžetā bija paredzēts jauns. Diemžēl divi iepirkumi nedeva rezultātus – abās reizēs piedāvājums bija pārāk dārgs. Nākamajā gadā mēģināsim atkal.” M. Brantevics skaidro, ka tagadējais autobuss *Isuzu* patiesi esot *uz robežas*: pēdējā reizē uz ceļa palicis piektdienā, operatīvi aizvilks līdz servisam Jelgavā un pirmdien braucis atkal. „Tagad slodze ir mazāka – pietiek izbraukt vienu apli pēc bērniem no rīta un vakarā, bet situācija nav normāla. Grūti pateikt, kas pieteiksies, bet svarīgi, lai jaunais ir pietiekami augsts un ar tādu riteņu diametru, ka spēj izbraukt grants ceļus.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

VIEDOKĻI

Kā vērtējat izglītības kvalitāti mūsu skolās? Vai iespējamā skolu apvienošana to paaugstinās?

Iveta Janševska, stādaudzētavas darbiniece:
– Es mācījos Rudbāržos Oskara Kalpaka pamatskolā, pēc tam Skrundā. Lauku skolās bērnu klasē ir krietni mazāk un skolotāji spēj viņiem pievērst daudz vairāk uzmanības. Lielajās tas nav iespējams. Laukos skolai ir jābūt – tā tomēr ir kultūrvidē. Pati nostrādāju Skrundas profesionālajā arodvidusskolā 19 gadus, līdz to likvidēja. Skolas laukos nozīmē gan darbavietas, gan vispār iemeslu tur dzīvot. Visi vietējie bērni tur mācās. Ja skolu nav, vecākiem bērni jāved uz pilsētām, un tie ir lieli izdevumi. Pat tad, ja bērns mācību laikā dzīvo tajā pilsētā, kurā ir skola, vecākiem jādomā par lielāku kabatas naudu, ēšanu, dzīvošanu, transportu. Valsts, iespējams, tā iekonomēs, taču papildu izmaksas būs vecākiem. Daudzas skolas laukos ir skaitstās vietās, muižās, bet, ja skolas ciet, tad ēkas aizies postā.

Daiga Šica, sociālā dienesta darbiniece Kuldīgā:
– Mācījos tagadējā Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā. Klasē bijām 33 bērni, un bija četras paralēlklases. Man šķiet: pedagogi nav ieinteresēti strādāt ar tādu atdevi, kā vajadzētu, jo atalgojums ir pārāk mazs. Tā jau saka: kā maksā, tā strādājam. Bet tā nevajadzētu būt, jo vienīgi cietēji ir bērni. Domāju, ka ir pedagogu trūkums, viņi mēdz pārkvalificēties. Bet dažu nedēļu valodas kursos nevar iemācīties tā, lai droši mācītu bērnus. Lielā mērā mācību kvalitāte ir atkarīga no paša skolēna: ja interesē, viņš mācīsies un savu vietu izcīnīs. Es neesmu ļoti liela lauku skolu aizstāve, jo tur ir gan plusi, gan minusi. Dodu priekšroku pilsētu skolām, jo bērns jau no mazotnes tiek tajā sistēmā un tas viņam palīdz patstāvībai, lai vēlāk ir vieglāk. Lauku skolā uzmanība katram tiek lielāka, taču, ja visu laiku kāds stāvēs blakus, tad pat patstāvību nevar runāt.

Maruta Saulkalne, sociālā aprūpētāja:
– Pati esmu strādājusi par skolotāju. Godīgi sakot, man nepatīk tā pārprastā demokrātijā, ka bērniem nedrīkst mācīt strādāt. Daudzi pazīstami skolotāji saka, ka šobrīd atmosfēra skolās nav tā patīkamākā, jo bērni atļaujas tādas lietas, kādas mūsu laikos pat prātā neienāca. Ir baigā visatļautība, uzceļ pat kājas uz galda un runā pretī. Disciplīna – pilnīga nulle. Agrāk kolhozā pa dubļiem strādājām, un, protams, bija dusmas, ka liek sīpolus ravēt, bet mēs to darījām. Bija respekts pret vecākiem un skolotājiem. Darbs nekad nevar bērnam izdarīt sliktu, tieši otrādi – tikai palīdzēt. Tagad skolās ļoti trūkst darba tikuma, un tieši tāda situācija mūs novedīs grūdi. Kad tad iemācīsies pacelt to pagaliņi, ja visu bērniņu to nemāca? Kaut ko pagrabājam no vienas valsts, no otras, bet nav nekādas kārtības pat ar to visu, ka ir daudz talantīgu bērnu. Domāju, ka skolu apvienošanas pamatdoma nav kvalitāte, bet gan nauda. Mēs tak redzam, kas valdībā notiek: ministrs grib visus sadalīt pa novadiem, bet pats nevar caurlaidīt nopirk.

Sanita Hofmane, pārdevēja:
– Es nedomāju, ka skolu apvienošana panāks labāku izglītību. Man meita brauca mācīties uz Ventspils ģimnāziju. Kuldīgā nebija tāda piedāvājuma, jo viņa gribēja studēt medicīnu un Ventspils ģimnāzijā bija speciālā bioloģijas un ķīmijas klase. Pirmo gadu dzīvoja augstskolas kopmītnēs, pārējos gadus mājās, katru dienu braukāja. Stunda ceļā tikai uz vienu pusī, bet es nenozīdēju ne mirkli, jo viņai tā bija laba sagatavošanās augstskolai. Ja skolēns zina, ko vēlas, tad tā var. Man šķiet, ka Kuldīgā ir ļoti laba arodskola. Bet, ja bērnam no Alsungas jābrauc uz Kuldīgu, cikos tad viņam jāceļas, cikos viņš tiek mājās un pa kuru laiku lai vēl paspēj mājadarbus izpildīt?

Inese, Rīgas domes izglītības departamenta darbiniece:
– Ja lauku skolās ir visas tehnoloģijas, datori, ir iekārtoti kabineti, tad skola var palikt, bet, ja nav, tā diemžēl cietīs. Neatkarīgi no skolotāju kompetences galvenais, lai skola ir apgādāta tikpat labi kā pilsētā. Vai pašvaldībai un valstij tas ir izdevīgi – apgādāt visas mazās skolas, kurās ir pa 40 bērniem? Vai nav izdevīgāk tomēr bērnus vadāt uz lielākām skolām? Zinu, ka Somijā skolēnus no mazpilsētām ved ar skolas autobusu un pat ar taksī. Lielā skolā bērni arī labāk socializēsies nekā mazā lauku skolā. Mums kā vecākiem jau vieglāk, ja nav nekur jāved, bet jādoma arī par socializēšanos. Galvenais, lai ir sakārtota sistēma. Autobusam būtu jābūt nevis vienu reizi 16.00, bet gan vairākas reizes, lai bērns var palikt uz sporta nodarbībām vai interesei izglītībā. Viss ir pašvaldību rokās: transports, infrastruktūra un pārējais.

Alise Pētersone, sociālās atbildības menedžere:
– Kad mācījos Kuldīgas ģimnāzijā, varēja izvēlēties, kādu novirzienu labāk grib: ekonomiku, matemātiku vai citu. Tas ir labi, jo, ja bērnam ir talants, to vajag attīstīt, nevis samest visus vienā katlā. Skolotājiem jāsaprot, kā darīt: vai vadīties pēc vienas sistēmas vai dalīt uzdevumus pēc bērna spējam un zināšanām. Vairbūt pašvaldībām nav izdevīgi uzturēt ēkas, kurās ir maz skolēnu, bet mēs neuzzinām, ja neko nedarīsim. Būs citādāk, bet jebkurā gadījumā kaut kāds rezultāts jau būs. Vecākiem gan būs grūtāk, jo tās būs papildu izmaksas.

Kā novadu reforma ietekmēs izglītības ieguvu

No nākamā gada jūlija pašvaldību skaits Latvijā samazināsies no 119 līdz 42 – to paredz administratīvi teritoriālā reforma (ATR). Kuldīgas novadam tiks pievienots Alsungas un Skrundas novads. Vienlaikus valstī tiek pārkārtots izglītības iestāžu tīkls, un tas paredz izmaiņas vairākās jaunā novada skolās: kāda zaudēs vidusskolas statusu, citas tiks apvienotas. Izglītības ministrija norāda, ka tas tiek darīts divu galveno iemeslu dēļ – lai samazinātu izmaksas un celtu izglītības kvalitāti. Ko šādas izmaiņas nozīmē mūsu skolām, audzēkņiem un vecākiem?

Priekšrocības kā laukos, tā pilsētā

„Domāju, ka tā ir valsts politika, – viss notiek tikai pilsētās, bet lauki paliek tukši,” saka alsundziece Dace Siliņa. Viņa tur nodzīvojuši visu mūžu, pabeigusi Alsungas vidusskolu un deviņus gadus strādājusi par sporta skolotāju. Tur mācījies arī dēls Didzis un meita Sanija Vitola. Divus gadus Sanija mācās Kuldīgā.

SKOLĒNU SKAITS SARŪK

Dace laika gaitā redzējusi Alsungas pārmaiņas: „Pirms kādiem desmit gadiem, kad dēls mācījās šeit, bērnu bija daudz vairāk, bija pat divas paralēlklases – katrā 16–18 skolēnu.” Šogad Alsungas vidusskolā mācās 94 skolēni, no tiem 1. klasē astoņi. Nākamgad tā pārtaps par pamatskolu.

Izglītības pārvaldes vadītāja un skolas direktore Undīne Priedoliņa stāsta, ka šogad vidusskolā neviens nav pieteicies – palikusi viena 12. klase, kas šo mācību gadu pabeigs. „Skolēni pēc 9. klases visbiežāk izvēlas profesionālās vidusskolas un tehnikumus, bet iedzīvotāju dzīvi tas neietekmē. Cilvēki joprojām Alsungu izvēlas par ģimenes dzīvesvietu,” skaidro U.Priedoliņa. „Skola nekur nepazudīs – tā mainīs nosaukumu līdzīgi, kā skolēnu skaita samazināšanās dēļ to darīs daudzas citas skolas. Novadu apvienošanai tāpat kā izglītības reformai būs vajadzīgs pārejas posms. Manuprāt, krasas izmaiņas nav gaidāmas, jo 1.–9. klasē un pirmsskolas izglītības iestādē mums joprojām bērnu skaits ir optimāls. Izmaiņas ietekmēs tikai skolotāju slodzi, bet atšķirības nebūs lielas.”

GRIBĒJA ZINĀT, KĀ IR CITUR

D.Siliņas meita Sanija nolēmusi pēc 9. klases skolu mainīt: „Mēs klasē bijām tikai desmit, un bija tikai divas vidusskolas klases, jo trūka vienpadsmitās. Visi nospriedām, ka šeit vidusskolā nepaliksim. Arī tad, ja mēs būtu vairāk, es skolu mainītu, jo gribējās zināt, kā

Sanija Vitola ar mammu Daci Siliņu pēc 9. klases izlaiduma Alsungas vidusskolā.

ir mācīties pilsētā. Kuldīga ir vistuvāk. Pēc atsaucsmēm nolēmām par labu Centra vidusskolai. Var izbraukt ar autobusu, un biļešu naudu man atmaksā.” Dace meitas lēmumu atbalstījusi: „Viņai patīk sabiedrība, un tas ir arī labs rīdījums. Bērnam vajadzīga iespēja būt patstāvīgākam.”

Sanija KCV mācās otro gadu un izvēli nenožēlo: „Laukos skolnāšanās dēļ to darīs daudzas citas skolas. Novadu apvienošanai tāpat kā izglītības reformai būs vajadzīgs pārejas posms. Manuprāt, krasas izmaiņas nav gaidāmas, jo 1.–9. klasē un pirmsskolas izglītības iestādē mums joprojām bērnu skaits ir optimāls. Izmaiņas ietekmēs tikai skolotāju slodzi, bet atšķirības nebūs lielas.”

Domāju, ka reformas ir vairāk finansiāls jautājums, jo izglītībai kvalitāte ir arī laukos. Pirms pāris gadiem, balstoties eksāmenu rezultātos, Alsungas vidusskola bija 3. vietā no visām Latvijas lauku vidusskolām.”

Reforma jāizskaidro

ATR skars arī Skrundas novadu. Izglītības pārvaldes vadītāja Inga Flugrāte situāciju uzskata par stabilu: „Mums ir vidusskola, pamatskola, pirmsskola un mūzikas skola. Mūsu ģeogrāfiskajā situācijā viss sakārtots tā, lai varētu darboties arī jaunajā novadā.”

Vairākus gadus novada skolu tīklā ieviestas izmaiņas, kas bijušas atkarīgas gan no pašvaldības, gan Izglītības ministrijas. Pēdējos gados skolēnu skaits nav krasi mainījies, taču pirmsskolas vecuma un 1. klases bērnu skaits pieaudzis. „Šobrīd, cik zināms, kvalitātes rādītājus izpildām vai gandrīz izpildām. Ja skolēnu skaits saglabātos, tad noteikto arī sasniegšim. Tas, protams, ja valdība

Izmaiņas ir un būs

„Labas izglītības piedāvājums atbilstoši skolēnu spējam un interesēm ir viens no Kuldīgas novada attīstības stratēģijas virzieniem,” tā plānoto reformu komentē pašvaldības izpilddirektore Ilze Dambīte-Damberga. Pārmaiņas jau notikušas iepriekš, apvienojot un izveidojot lielākas, spēcīgākas skolas, tāpat izveidots plašs skolēnu autobusu maršrutu tīkls.

REZULTĀTU PROGNOZĒT GRŪTI

Izglītības nodaļas speciāliste Lilita Mačtama stāsta, ka arī Kuldīgā novērojams skolēnu skaita samazinājums: „Statistika nav iepriecinoša. Ja skatāmies 2018./2019. gadu, tad tie ir 24 skolēni – teju viena klase. Gadu vēlāk tie jau ir 54 skolēni – gandrīz divas klases.” I.Dambīte-Damberga skaidro, ka izglītības kvalitāte būs svarīgs aspekts arī jaunā Kuldīgas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2022.–2046. gadam un attīstības programmā līdz 2028. gadam. Par izglītību vēl nav spriests, tāpēc ko paredzēt esot pārāgi. Arī L.Mačtama piebilst: tur, kur iesaistīti cilvēki, rezultāts nav prognozējams. To rādot pieredze: „Mēs to esam piedzīvojuši 2009. gadā, veidojot novada plānus. Ja blakus ir divas skolas un tiek izlemts tās apvienot, lai iegūtu it kā vienu lielāku un labāku, realitātē vecāki izvēlas bērnus sūtīt nevis tur, kur mēs attīstības plānā esam ielānojuši, bet tur, kur izvēlas paši, dažkārt pat citā novadā. Vecāki

pēkšņi ko nemainīs,” piebilst I.Flugrāte. Centralizēto eksāmenu rezultāti esot mainīgi: bijuši tādi gadi, kad tie ir izcili, un arī tādi, kad tik labi nav veicies.

Skrundas vidusskolas direktors Ainārs Zankovskis uz reformām skatās skeptiski: „Jebkura skola vēlas to, kas tai nosaukumā ir, un mums tā ir vidusskola. Tas ir citādāk nekā deviņas klases – tas ir pilns komplekts. Daudzi jaunie cilvēki tomēr izvēlas no ģimenes ligzdas aizlidot. Cepuri nost, ja jaunieši zina, ko vēlas! Bet ir tādi, kuri īsti nezina, tāpēc paliek vidusskolā. Citi vidusskolā gluži vai atstos, citi turpina gulēt un saprot, ka nepavilks.” Reformas esot vajadzīgas, taču jābūt sakārtotai sistēmai: „Kā tam bērnam nokļūt uz skolu un atpakaļ?

ne vienmēr izvēli balsta uz loģiskiem apsvērumiem – dažkārt tas ir lēmums pēc izjūtām, vēsturiskiem apsvērumiem. Tīri mehāniska apvienošana ne vienmēr ir risinājums. Tā varam jauniešus arī pazaudēt.”

Situācija pagastos saistīta ne tikai ar skolām, bet arī citiem aspektiem, kas ietekmē iedzīvotāju, tostarp skolēnu, skaitu. „Ja kādā pagastā ir laba darbavietu un tur nāk cilvēki, tad būs arī bērni, bet, ja šādas vietas nav, tad nav arī cilvēku. Tas saistīts ar visas valsts ekonomisko situāciju, uzņēmējmi, darbavietām. Skola katrā pagastā arī ir darbavietu. Ja tur tās vairs nav, jādoma, kas notiek ar cilvēkiem, ar ēku. Tā ir kā sniega pika, kas veļas arvien lielāka. Ļoti daudz jautājumu, ļoti maz atbilžu. Neviens rītdienai nezina pareizo. Varam eksperimentēt, bet jābūt saudzīgiem, jo rezultāti var būt dažādi.”

LIELAS INVESTĪCIJAS, ĒRTS TRANSPORTS

I.Dambīte-Damberga atgādina, ka pirms trim gadiem, apvienojot trīs skolas, tika izveidota V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskola ar vairāk nekā 600 skolēniem: „Notika konsultācijas gan ar vecākiem, gan pedagogiem. Rezultāts ir spēcīga, saliedēta skolas vadības komanda un veiksmīgs mācību process. Tas ļauj secināt, ka apvienošana ir ļāvusi mācību kvalitāti uzlabot un sniegtu jaunas iespējas gan skolēniem, gan pedagogiem.

Elisa Rudzīte, Daiga Bitīniece, Daces Siliņas arhīva un Elisas Rudzītes foto

MAF

Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts Kurzemnieks.

Pēc administratīvi teritoriālās reformas Kuldīgas novads tiks apvienots ar Alsungas un Skrundas novadu.

KULDĪGAS NOVADS	
Iedzīvotāju skaits (2018):	31 633
Iedzīvotāju skaita prognoze (2030):	23 759
Vidusskolēnu skaits (2018/2019):	328

Komentē Izglītības un zinātnes ministrija:

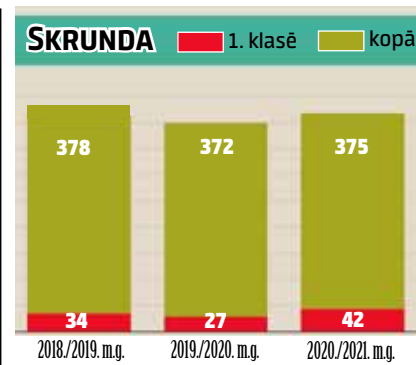
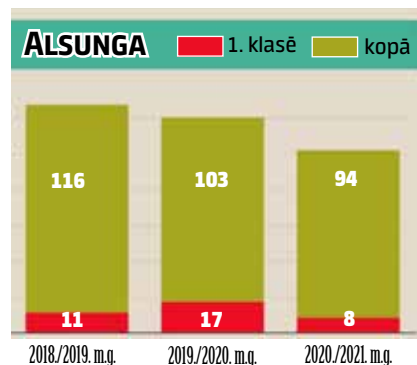
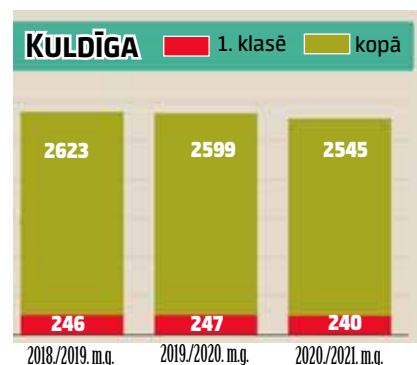
„Izglītības iestāžu tīkla sakārtošanas mērķis ir sekmēt kvalitatīvas izglītības pieejamību ikvienam skolēnam, respektējot katru novada un plānošanas reģiona īpatnības un attīstības modeļus un balstoties uz pārdomātiem pašvaldību lēmumiem par lietderīgu resursu izmantošanu un izglītības pieejamības pārstrukturizāciju.

Profesionāli sagatavotu skolotāju pieejamību izglītības sistēmā ietekmē gan demogrāfiskā situācija, gan pārmaiņu procesi izglītības iestādē, pašvaldībā un sistēmiskas izglītības reformas nacionālā līmenī. Viens no iemesliem skolotāju skaita trūkumam, kā arī lielajam skaitam nepilnu slodzi strādājošo pedagogu, kuri attiecīgi saņem nekonkurētspējīgu, nemotivējošu atalgojumu, ir tas, ka līdz šim prasības pedagogam attiecīgā mācību priekšmeta pasniegšanai bija ļoti sašaurinātas. Nupat ieviesti grozījumi, kas paplašina noteikumus par vispārējās izglītības skolotājam nepieciešamo izglītību, tādējādi palielinot iespējas aizpildīt pedagogu vakances un iespēju robežās racionāli sadalot slodzes.”

Komentē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija:

„Saeimas 2019. gada 21. marta lēmums *Par administratīvi teritoriālās reformas turpināšanu* noteica, ka līdz 2021. gadam jāizveido ekonomiski attīstīties spējīgas administratīvās teritorijas ar vietējām pašvaldībām, kas spēj nodrošināt tām likumos noteikto autonomo funkciju izpildi salīdzināmā kvalitātē un pieejamībā un sniedz iedzīvotājiem kvalitatīvus pakalpojumus par samērīgām izmaksām. Izglītība ir viena no nozīmīgākajām pašvaldību funkcijām Latvijā, kam vairums pašvaldību tērē lielāko daļu no sava budžeta. Pašvaldības ir atbildīgas arī par vispārējās vidējās izglītības nodrošināšanu. Lai uzturētu vidusskolu, kas ir konkurētspējīga, tas ir, nodrošina skolēniem iespējas specializēties, uzrāda labus rezultātus un sagatavo skolēnus tālākām studijām, ir nepieciešams gan pietiekams iedzīvotāju skaits, gan pašvaldības rocība, kas jaunajos 42 novados būs iespējama.”

Audzēkņu skaita izmaiņas Kuldīgā, Alsungas un Skrundas novados skolās pēdējos trīs gados.

Piedāvājums minimālajam skolēnu skaitam 10.-12.klasē pašvaldību vispārējās vidējās izglītības iestādēs

Iedalījums	Minimālais skolēnu skaits 10.-12.kl.*
Desmit valstspilsētas: Rīga, Daugavpils, Liepāja, Jūrmala, Rēzekne, Valmiera, Jelgava, Jēkabpils, Ventspils, Ogre	120
Administratīvo teritoriju administratīvie centri (izņemot valstspilsētas)	90
Administratīvā teritorija ārpus administratīvā centra	40
Teritorijas pie EŠ ārējās robežas	25

* Minimālā skolēnu skaita kritēriji neattiecas uz valsts ģimnāzijām un speciālās izglītības iestādēm.

Vīruss neatceļ vēlmi iepriecināt citus

Arī šogad Ziemassvētku gaidīšanas laikā dažādas organizācijas aicina ziedot tiem cilvēkiem, kuriem ļoti nepieciešama palīdzība vai vismaz patīkams pārsteigums.

Enģeļi pār Latviju

Labdarības akcija *Enģeļi pār Latviju* šogad lūdz **L**radīt Ziemassvētku brīnumu 113 smagi slimiem bērniem visā valstī. **Vajadzīgi 293 248 eiro.**

Akciju rīko kanāls TV3, Bērnu slimnīcas fonds un veikalu tīkls *Rimi*. Lūk, tikai daži bērni, kuru ģimenēm ziedojums var palīdzēt.

Cetrgadīgajam Markam ir bērības autisms ar valodas attīstības aizturi, kas sirsnīgajam puikam liedz iespēju izteikt domas, mācīties un saprast apkārt notiekošo. Nepieciešama īpaša terapija, logopēda nodarbības.

Septiņgadīgā Vadima diagnoze ir bērnu cerebrālā trieka. Puikam ļoti vajadzīgas ortozes. Viņš pasaulē ieradies krietni pirms laika – 30. grūtniecības nedēļā – un svēris vien 1600 gramu. Pasaulē nākusi arī dvīņumāsa – puisēna labākais draugs, cīņu biedrs un atbalsts. Neilgi pēc dzimšanas Vadimam noteikta diagnoze, bijušas vairākas operācijas un rehabilitācijas kursi, lai varētu sākt staigāt patstāvīgi.

Elizabetes (septiņi gadi) diagnoze ir reta – Draveta sindroms. Latvijā ar šādu slimību sirgst seši bērni. Trīs mēnešu vecumā notikusi pirmā epilepsijas lēkme, divu gadu vecumā noteikta diagnoze. Sindromam raksturīga attīstības kavēšanās, biežas un ilgas epileptiskas lēkmes, autiskā spektra uzvedības traucējumi. Ķirurģiskas iejaukšanās laikā notika asins saindēšanās, tādēļ Elizabete zaudēja redzi, daļu rīšanas funkciju un daļu motorikas. Tagad viņa ir pilnīgi aprūpējama, Elizabetes ikdiena atkarīga no zālēm. Tās palīdz mazināt un īsināt lēkmes (dienā var būt pat 100).

Akcijā *Enģeļi pār Latviju* var ziedot līdz 31. janvārim:

- ziedojumu kastītēs veikalos *Rimi*;
- vietnē www.rimi.lv;
- kartes *Mans Rimi* naudas uzkrājumu – veikala kioskos vai mājaslapā,
- pa tālruni 90006869 (maksā par zvanu – 4,27 eiro).

Dod pieci!

Akcijas laiks un vieta

- Dziesmu ziedošana mājaslapā www.dodpieci.lv un mājaslapā Ziedot.lv.
- Labdarības maratons noritēs no 17. decembra 12.00 līdz 23. decembra 20.30. Tās būs 152,5 stundas tiešraidē. Īpašā stikla studija atradīsies Doma laukumā.

Latvijas Radio 5 – *Pieci.lv* organizē labdarības maratonu *Dod pieci!*, pievērsot uzmanību vardarbībai ģimenē. **Naudu var ziedot apmaiņā pret mīlāko dziesmu ēterā.**

Saziedotais tiks nodots organizācijas *Ziedot.lv* ātrās reaģēšanas jeb krīzes fondam, palīdzot galvenokārt sievietēm un bērniem, kas grib izrauties no apburtā loka – aiziet no vardarbīgām attiecībām, bet to nespēj atbalsta trūkuma dēļ.

Viena dziesma ēterā par minimālo ziedojumu – pieciem eiro – palīdzēs stundu būt drošībā tam, kurš bēg no vardarbības ģimenē, sniegs īslaicīgu pajumti, medicīnisko palīdzību un maksu par ekspertizēm, ēdienu, transportu un

mentorū. Tiks sniegta palīdzība, kas vardarbības upurim nepieciešama tūlīt, bet ko valsts vai pašvaldība nenodrošina.

Dod pieci! radošā komanda skaidro: „Trešdaļa sieviešu Latvijā atzinušas, ka ģimenē ir piedzīvojušas fizisku vai seksuālu vardarbību. Tas ir viens no augstākajiem rādītājiem Eiropas Savienībā. Ārkārtējās situācijas laikā spriedzes dēļ pavasarī policijas izsaukumi uz ģimenes konfliktiem pieauga par 35% – bija vidēji 32 dienā, bet pērn – 21. Ja notikusi vardarbība pret bērnu, statistika liecina, ka pusi uz pusi atbildību daļā gan mātes, gan tēvi. Ņemot vērā tēmas dziļumu, nolēmām tematu aplūkot no dažādām pusēm.”

Enģeļa pasts

Sociālais uzņēmums *Enģeļa pasts* septīto gadu rīko projektu *Ziemassvētku vecīša darbnīca*.

Iecerēts iepriecināt vismaz 7000 cilvēku aprūpes centros visā Latvijā. Kopumā tajos mīt vairāk nekā 12 500 cilvēku.

Enģeļa pasta vadītāja Līga Uzulniece: „Šogad būs nedaudz citādāk. Aprūpes centros personāls nejaucas, ko vēlas iemītnieki, bet mēs katrs varam sagatavot pārsteiguma dāvanu 20–30 eiro vērtībā, ieliekot tajā kaut ko no ieteiktā. Iepriekš iemītnieki tika apjautāti, bet skumjākais bija tas, ka visi kāroto nesaņēma. Dāvāniņš ļoti atšķirās gan saturs, gan izmaksu ziņā, un tas iemītniekiem radīja neizpratni. Ticiet man – personālam ir ļoti grūti paskaidrot, kāpēc viena dāvana ir liela, cita maza!”

Pārsteiguma dāvanā var būt:

- higiēnas preces (šampūns, ziepes, dušas želeja, sejas krēms, roku un kāju krēms) ar vieglu aromātu;
- dažāda izmēra frotē dvieļi (jautrās krāsās), virtuves dvieļi;
- gardumi (šokolāde, cepumi, ledenes, žāvēti augļi, medus nelielā plastmasas traukā);
- rotallietas roku motorikas attīstībai (mīkstās mantiņas: lāči, kaķi, zaķi līdz 30 cm);
- puzzles (lieliem un vidējiem gabaliņiem), galda spēles;
- kancelejas preces (pildspalvas, zīmuli, flomāsteri, piezīmju bločiņi utt.);
- krāsojamās grāmatas (mandalu un parastās);
- dekoratīvi spilventiņi;
- krūzīte un karotiņi, krūzīte, no kuras šķidrums neizlīst (guļošiem cilvēkiem), termokrūzes (līdz 0,3 l), termosi

- (līdz 0,5 l), dzeramā ūdens pudeles (līdz 0,5 l);
 - kafija (maltā, šķīstošā), tēja;
 - Ziemassvētku dekors (bez asumiem un mazām detaļām);
 - pleds, spilvens (50 x 70 cm) ar divām spilvendrānām;
 - cimdi, cepure, šalle;
 - skaista dzija;
 - grāmatas ar dabasskatiem, dzīvniekiem, ziediem;
 - nākamā gada kalendārs ar bildēm un apsveikuma kartīti ar vēlējumu.
- Pirms izsūtīšanas uz dāvanas obligāti jāuzraksta atslēgas vārdi *Enģeļa pasts – Ziemassvētki*. Jāsūta tieši uz aprūpes centru. Nedrīkst sūtīt uz pakomātiem vai degvielas uzpildes stacijām.

Dāvanu kastē nelikt:

- pārtiku un šķidrumu (izņēmums – saldumi ar ļoti ilgu termiņu), zāles un priekšmetus, kas satur dzīvsudrabu, ar karu vai vardarbību saistītas lietas, politisku vai reliģisku literatūru, plīstošus priekšmetus no plāna stikla, viegli uzliesmojošu šķidrumu, pirotehniku, sveces, brīnumsvēces.

Projekts ilgst līdz 20. decembrim. Aprūpes centros dāvanas tiks uzkrātas līdz Ziemassvētku pasākumam un tad izdalītas. Būs tādi centri, kas tās dalīs janvārī, tāpēc, ja vajadzēs, projekts tiks pagarināts līdz 31. decembrim.

- Kad dāvana sagatavota, jāmeklē interneta vietne www.engelapasts.lv/index.php/projekti/ziemassvetki, kur DPD video parādīts, kā sūtījums pareizi jānoformē un jāsamaksā. Vienā reizē var nodot vienu sūtījumu.
- Ja kāds no ārvalstīm, kāds uzņēmums vai privātpersona vēlas sagatavot vairāk nekā 15 dāvanu, pietiekums jāsūta e-pastā: biz@engelapasts.lv vai jāzvans pa tālr. 26667444.

Bērniem māca dalīties

„Mūsu labdarības kastei jau piekto Ziemassvētki!” tā par pārtikas kasti *Ja tev šodien grūti, dāvana tev*, kas novietota Rātslaukumā, saka V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas skolotāja Santa Reimane.

Kaste, ko darinājusi viņas audzināmā 3. klase no toreizējās Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas un bērnu vecāki, kļuvis par apvienotās V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas tradīciju. Ikviens aicināts tur ielikt pārtiku – maizi, miltus, medu, griķus vai jebko citu, lai tie, kuri nonākuši grūtībās, varētu ko paņemt.

Skolas direktore Inese Astaševska stāsta: „Katru dienu līdz 1. janvārim ir sadalīts, kura klase kastes saturu papildina. Tie, kuri mācās klātienē, iet kopā, bet tie, kuri attālināti, iet paši savā laikā. Gan bērni, gan ģimenes to uztver kā neatņemamu svētku daļu.”

Toreiz trešklasnieki pie-

dalījušies Latvijas Olimpiskās komitejas projektā *Sporto visa klase*, kurā krāti punkti dažādos uzdevumos, viens no tiem – labie darbi: „Jautāju vecākiem, un Valtera tētis Andris Jūrmalis ierosināja izveidot pārtikas kasti grūtībās nonākušajiem. Iesaistījās visi, tāpēc gandarījums bija milzīgs. Vēl tagad bērnu līmetie burtiņi uz kastes redzami.” Skolotāja pauž prieku par ģimenēm, kuras rāda, kā būt labākiem un kā dalīties: „Tas tiešām iedvesmo, jo bērnos iedvesmību un mīlumu. Turklāt, palīdzot skolēniem un skolotājai, vecāki ir liels vilcējspēks. Arī bērni novērtē viņu iesaisti.”

V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas audzēkņi piekto gadu pirms Ziemassvētkiem ik dienu piepilda pārtikas labdarības kasti Rātslaukumā. Attēlā – skolotāja Santa Reimane ar 3.b klasi.

VESELĪBAI

Lai redze saglabājas ilgi

Miks Puķītis,
uzņēmuma
Redzes telpa
vadītājs, redzes
speciālists:

– Mūsdienās cilvēki arvien vairāk strādā telpās, turklāt visbiežāk darbs saistīts ar datora lietošanu, un tas nozīmē, ka redzes slodzes īpatsvars ir liels. Ikdienā strādājot šādos apstākļos, kritiski svarīga nozīme ir vairākiem faktoriem, lai spētu izvairīties no redzes pārslodzes, kas bieži noved pie diskomforta dažādos līmeņos. Sūdzībām var būt atšķirīgi iemesli, bet bieži tie kombinējas.

1. Perfekts acs optiskais un funkcionālais stāvoklis

Ja ir optiski traucējumi un nepieciešama redzes korekcija (visbiežāk brilles), tad tādi jābūt! Ir gadījumi, kad var līdzēt specifiski acu vingrinājumi. To varēs novērtēt tikai speciālists.

2. Darbavietas ergonomika

Logs telpā nedrīkst atrasties aiz muguras (tādējādi tas ir pret datora ekrānu). Vispareizāk ir tad, ja logs atrodas priekšā aiz monitora. Sienu krāsojums ieteicams matēts un gaišs, nevis glancēts un tumšs. Liela nozīme ir parei-

zam monitora augstumam – augšējai malai vajadzētu būt vienā līmenī ar pieres zonu. Ļoti nozīmīgs ir telpas apgaismojums: parasti tam jābūt ap 500 luksiem, lai gan interpretācijas ir nedaudz atšķirīgas. Svarīgi, lai gaismas avots nav vērstis tieši uz monitoru un tieši acīs.

3. Atpūtas pauzes biroja darbiniekiem

Ja pieņemam, ka darbiniekam redze ir teicama, tad visbiežāk problēmu cēloņi ir šādi fizioloģiskie aspekti:

- acu pielāgošanās slodze. To var novērtēt speciālists, tomēr

visi to nedara. Labā ziņa: ir gan redzes vingrinājumi, gan inovatīvas briļļu lēcas biroja darbiniekiem, kas šo pārslodzi būtiski samazina. Arī to varēs novērtēt tikai speciālists;

- mirkšķināšanas biežums. Koncentrējoties darbam tuvumā un strādājot pie ekrāniem, mirkšķināšanas biežums samazinās vismaz trīs reizes. Tas rada situāciju, ka acs priekšējās daļas mitrinās mazāk, bet tas savukārt noved pie īslaicīga diskomforta (acis grauž, asaro) un vēlāk nopietnām problēmām (radzenes iekaisuma). Turklāt jāņem vērā, ka kontaktlēcas kombinācijā ar

darbu birojā stāvokli tikai pasliktina. Tāpat kondicionēts gaiss telpās ir negatīvais faktors. Risinājumi ir tikai simptomātiski, t.i., mitrinoši acu pilieni vai nopietnākos gadījumos – zāles radzenes ārstēšanai.

Lai arī par atpūtas pauzēm pastāv nedaudz atšķirīgi viedokļi, pamatprincips ir šāds: efektīvākas būs biežākas un īsākas pauzes nekā retas un ilgstošas. Ņemot vērā darba intensitāti, es ieteiktu vienu desmit minūšu pauzi ik pēc divām stundām, tikpat labi derēs piecas minūtes ik stundu. Atpūtas brīžos der īsa pastaiga svaigā gaisā bez telefona.

MANS VAĻASPRIEKŠ

Laba daudz nevajag!

Dzīvot ar minimālisma pieskaņu, mīlēt un saudzēt dabu un to visu ielikt pašceptajās vegāniskajās kūkās. Tāds ir stāsts par Santu Misiņu, kura šādas kūkas gatavo savā lauku mājā Gudenieku pagastā.

DARBS KĀ SIRDSLIETA

Santa atzīst: „Nezinu, kad sapratīšu, ka tas ir mans darbs – ka hobijs jau kļuvis par ikdienas nodarbošanos. Es šo robežu īsti vēl neredzu. Darbs ir sirdslieta. Uz to gāju jau ilgi, pretojoties citu aizspriedumiem par to, kā kūku cepšana var būt pamatdarbs.”

PATIKA EKSPERIMENTĒT

Santa mācījiesies Kuldīgas Centra vidusskolā un Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātē. Bet viņai vienkārši patīcis būt virtuvē, eksperimentēt ar produktiem, un tas nav bijis saistīts ar kūkām. Studiju laikā vasaras brīvlaikā viņa nokļuvusi kādā Rīgas kafējnīcā, kur sākumā bijusi asistente virtuvē, un pati nespējot, kā kļuvusi par konditori. Bet brīdis bijis īss, jo, nespējot kūku gatavošanu apvienot ar studijām un darbu Slimību profilakses un kontroles centrā psihiskās veselības veicināšanā, nācies no sirdslietas atteikties. Pēc laika nokļuvusi atpakaļ dzimtajā pusē Kuldīgā, sākusi strādāt pašvaldības izglītības nodaļā par projektu speciālisti, bet, atveroties kafējnīcai *Rezidence Kafē „Venta”*, sākusi tai gatavot kūkas.

AR VEGĀNISKAJĀM INTERESANTĀK

Santa izceļas ar prasmīgu taisīt vegāniskās kūkas. Iemesli ir vairāki. Viņai ir draugi, kas izvēlējušies šādu dzīvesveidu, un sākumā nav bijis, kur šos draugus aizvest, tāpēc vēlējušies piedāvājumu Kuldīgā paplašināt. Otrā lieta – tādas kūkas taisīt ir interesantāk: „Ir vairāk ķīmisko procesu, eksperimentu, lai viss turētos kopā un lai būtu garšīgi.” Vēl viens iemesls – dabas saglabāšana, vēlme

Santa Misiņa: „Cept vegāniskās kūkas ir interesantāk – ir vairāk eksperimentu, lai turētos kopā un būtu garšīgi.”

nenodarīt tai pāri, un vegānisms ir viens no veidiem. Cept vegāniskās kūkas nenozīmē, izmantot tikai vietējo produkciju, jo daudz tiek lietoti rieksti, tostarp no citām valstīm, bet Santa cenšas likt lietā vietējo pārtiku.

SĀLS IR GADALAİKĀ

Par mīļāko kūku Santa saka: „Tas noteikti atkarīgs no gadalaika, jo katram ir sava oga, savs dārzenis. Piemēram, rudenī tās ir avenas, ķirbji, bietes. Tie nav pārāk saldi, bet es neesmu ļoti saldu kūku cienītāja. Vajag, lai viss ir balansā. Vēlams mazs gabaliņš, jo laba daudz nevajag. Tā sāls ir gadalaikā.”

Gardās kūkas top Gudeniekos pašas virtuvē. Viņa sapņo par mazu kafējnīcu Kuldīgā, kurai visu gatavotu pati savā lauku idillē.

DABA SASILDA, PABARO, UZĻĀDĒ

Sirdslietām pieskaitāma arī būšana dabā, vienalga, kādā veidā: sēžot laivā, braucot ar velosipēdu vai ejot ar kājām. „Tam pat nav jābūt īpaši organizētam braucienam vai pārgājienam. Ikdienā tā var būt pastaiga ar vīru un suni tepat, pa vietējiem mežiem. Jau nu taku atrašana. Es teiktu, ka tas ir hobijs, jo tā ir diezgan liela ikdienas daļa, un tas nav tikai tā-

SANTAS MISIŅAS RECEPTĒ	
VEGĀNISKA ĀBOLU KŪKA	
Pamatne: 250 g mandeļu, 5 ēdamk. izkausētas kokosriekstu eļļas, 3 ēdamk. agaves sīrupa (var arī citu).	ūdenī), 85 g agaves sīrupa (var arī citu), 4 ēdamk. citrona sulas, 25 g kukurūzas cietes.
Pagatavošana: 1. Mandeles liek kombinā un samaļ līdz rupju miltu konsistencei. 2. Pievieno izkausēto kokosriekstu eļļu, agaves sīrupu un visu samaļ līdz viendabīgai, ķepīgai masai. 3. Pamatnes masu liek apaļā 26 cm diametra formā, kas izklāta ar cepamo papīru, un vienmērīgi izlīdzina. 4. Ieliek ledusskapī mazliet atdzesēties.	Pagatavošana: 1. Uzkaršē cepeškrāsnī līdz 180 grādiem. 2. Indijas riekstiem nolej ūdeni, tos noskalo. 3. Visas sastāvdaļas virtuves kombinā samaļ līdz viendabīgai, krēmīgai masai. 4. Masu lej uz ābolu ievārījuma kārtas, izlīdzina un liek cepties 20 minūtes. 5. Pilnībā atdzesē istabas temperatūrā.
Ābolu ievārījums: 180 g ābolu (nomizotu, atdalītu no serdes), 240 g ūdens, ēdamkarote citrona sulas, 42 g kokosriekstu ziedu cukura (var arī citu), 14 g kukurūzas cietes, 1/2 tējkarotes kanēļa, šķipsna sāls.	Mandeļu karamele: 400 ml kokosriekstu piena (bundža, vismaz 8 h turēta ledusskapī), 55 g kokosriekstu ziedu cukura, ēdamkarote mandeļu sviesta, šķipsna sāls.
Pagatavošana: 1. Nomizo, izgriez serdes, sagriez kubciņos. 2. Pārējās sastāvdaļas liek katlā un maisot vāra vidējā temperatūrā. 3. Kad masa sāk vārīties, pievieno sagrieztos ābolus un maisot vāra ~5 minūtes. 4. Ievārījumu lej uz kūkas pamatnes un pilnībā atdzesē – sākumā istabas temperatūrā, pēc tam ledusskapī.	Pagatavošana: 1. Kokosriekstu piena cieta daļu liek katlā un izkausē. 2. Pienam pievieno cukuru un vāra uz vidējas uguns ~15 minūtes vai līdz laikam, kad karamele ir tumšāk brūna un biežāka. 3. Karamelei pievieno mandeļu sviestu un šķipsnu sāls, lej to pāri krēma kārtai. 4. Atdzesē istabas temperatūrā.
Krēms: 349 g tofu (viens iepakojums), 100 g Indijas riekstu (6–8 h mērcēti aukstā	Kūku dekorē ar to, kas katram vairāk patīk: ar ogām, augļiem, puķēm, zaļumiem un citiem brīnumiem.

pēc, ka suns jāizved pastaigā. Tas ir tāpēc, ka mežs sauc,” iesmejas Santa.

MAZĀK IR VAIRĀK

Santas pārliecība ir minimālisms. Tas ir stāsts par to, kas ikdienu atvieglo, padara vienkāršāku, tādu, kurā var brīvāk elpot un ir vairāk telpas sev. Par to, lai ir maz mantu, nav pārlietu daudz

pārtikas, kas netiek izmantota un beigās pat var tikt izmesta. Par dzīvi saskaņā ar savām vērtībām, par lēnu un baidpilnu virzīšanos uz mērķiem. „Varbūt tas ir stāsts par to, ka mazāk ir vairāk. Iet ar mazākiem solīšiem, tos apdomājot,” spriež Santa.

Evelīna Vasiļčika
Santas Misiņas arhīva foto

PASAULĒ

Kas tā par vietu?

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

207. kāрта

Pilsēta, kas atrodas kalnu ielejā 2380 m virs jūras līmeņa kāda vulkāna pakājē. Otra lielākā šajā valstī ar labi saglabājušos koloniālā laika arhitektūru. Namu gaišā krāsojuma dēļ dēvēta arī par Balto pilsētu. Dibināta 1540. gadā. Vēsturiskais centrs aizņem 332 ha un ir pasludināts par UNESCO pasaules mantojuma vietu. Šī vieta pazīstama ar sautējumiem, kas taisīti uz dzīvas uguns. Vietējie lepojas ar savu virtuvi – pikantiem ēdieniem.

Atbildi gaidām līdz 17. decembra 11.00, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

206. kārtas atbilde: Simjēnas kalnu nacionālais parks, Etiopija.

Pareizi atbildējuši: Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Vilnis Bēniņš, Daina Gerente, Ausma Kreidere, Inese Midrijāne, Vineta Kondraņicka, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

50. jautājums
Kā sauc šo muižu?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz 17. decembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

49. jautājuma atbilde: fotodarbnīca, kurpnieku darbnīca, mākslas austuve, klubs, veļas pieņemšanas punkts, pulksteņu remonta darbnīca u.c.

Pareizi atbildējuši:

Indra Grandava, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Gunta Grundmane.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk?

Atrodi neatbilstības!

Atbildes līdz 17. decembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Daina Gerente, Ausma Kreidere, Gunta Grundmane.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Ne cirsts, ne ēvelēts, bet gluds kā stikls.

Atbildes līdz 17. decembra 11.00 sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstuļu kastītē.

Atbilde: akmens.

Pareizi atbildējuši: Gunta Folkmane, Indra Grandava, Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta

ZVIEDRU MĪKLA

Veidojusi Andra Straume.

Komiski atdarināt	Raut ārā nezāles	Notver	Ar dūnām pildīts gultasmaiss
	2		
Viršējais apģērba gabals	Nepieaugusi govys	Zāģēti kokmateriāli	Vecas
Piebūve celtnī			
Latvijā sastopams putns	Galvenā doma	Līknes daļa	7
			Mājputni
Veido, zīmē līniju	Lapu koks	3	
		Galdnieka darbarīks	8
			Zemkopis (poēt)
Nominatīva jautājums	Pagalms Prievārds		
6		Driks	
Podu rokturis	Spriež tiesu Loti tīrs		5
		Stiepi, uz kuriem uzdur ko cepšanai	Griekijai piederoša sala
			4
Pacilājošs, līkšms emocionālais stāvoklis			
		Prievārds	Vietniekvārds
Apdzīvota vieta Ventspils novadā	Varēt, jaudāt		
Iespēddarbs	Airējas		

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Risinājumu gaidām līdz 17. decembrim.

Pareizā atbilde: SNIEGPĀRSLAS.

Atbildes

Horizontāli. 1.Advente. 7.Ķekatas. 11.Roskile. 12.Gards. 13.Tonna. 14.Traka. 15.Vārti. 18.Bits. 20.Staras. 22.REAL. 23.Abroči. 25.Stieg. 26.Gailis. 30.Skart. 32.Ātras. 34.Kilti. 35.Avots. 36.Ziema. 37.Sētas. 40.Skola. 42.Skati. 44.Kenta. 45.Krāmi. 46.Salūts. 48.Erato. 51.Pērse. 53.Andis. 56.Serā. 58.Apar. 59.Indra. 61.Nauda. 63.Grīda. 64.Longete. 65.Stagars. 66.Saskaņa.

Vertikāli. 1.Algebra. 2.Varēt. 3.Nest. 4.Ermani. 5.Īstas. 6.Sieva. 7.Ķerra. 8.Kāti. 9.Tinte. 10.Spalles. 16.Ārīgs. 17.Tsuga. 19.Sloka. 21.Taiga. 22.Raiti. 24.Betlēme. 27.Arkas. 28.Iztēlot. 29.Saost. 31.Krese. 33.Saskare. 38.Astes. 39.Brāji. 41.Kalns. 43.Ikona. 44.Kupenas. 47.Slātava. 49.Tapals. 50.Bedres. 52.Rauna. 54.Drāna. 55.Siles. 57.Elīza. 60.Agrs. 62.Aša.

Pareizi atbildējuši: Gunta Vāciete, Bruno Mekšs, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Alma Bredovska, Vilnis Bēniņš, Daina Gerente, Gunta Grundmane.

Atmiņjumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet krustvārdu mīklu konkursam, *Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemestiet redakcijas vēstuļu kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu Akcent's.

JOKI

– Ko tik bēdīga?
– Mans puisis mani krāpj!
– Bet tavš puisis taču esmu es un tevi nekrāpj!
– Ta nē, es par otru...

Zvans veterinārstam: – Drīz piejums atnāks mana sievasmāte ar vecu suni. Uztaisiet kādu spēcīgu šprīci, lai nemokās un uzreiz aizmieg...

– Žultspūslī jums ir akmeņi, urīnā – smiltis, asinsvadi pārkaļķojušies...
– Dakter, pasakiet, kur man ir māli, un es sāksšu celtniecības biznesu.

Veterinārsts: – Vai suns atradīs ceļu uz mājām?

– Mammu, vai es varu dabūt Ziemassvētkos suni?
– Nē, dabūsi cūkas cepeti tāpat kā visi citi.

PĀRDOD

AUTO no Vācijas, jauns pievedums. Katram auto īpašs Ziemassvētku piedāvājums. Sia *Silja*, Kuldīga, Ventspils iela 107. Tālr. 25718182.

Pārdodam svaigi atdzēsētus **CŪKGAĻAS** pusliemeņus (svilinātus). Vidējais pusliemeņa svars: 40–45 kg. Cena – 2,40 EUR/kg. Piegāde bez maksas. Tālr. 28926174.

Pašaudzētu, svaigu **CŪKGAĻU** ar piegādi (ceturtdaļu vai pusciņu). Tālr. 27507646.

SULU: ābolu; ābolu un ķirbju; ābolu un burkānu; burkānu. Pievedīšu mājās. Tālr. 26284210.

KARTUPEĻUS pārtikai un lopbarībai. Tālr. 28807400.

Piektdienās un 22., 23., 29., 30. decembrī uz vietas – Skrundas novada *Zivsaimniecībā* – pārdod **DZĪVAS KARPAS**. Tālr. 63331124, 29991848.

SIA *Vēvers* pārdod priedes skaidu kuriņāmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena: 130 eiro. Tālr. 26651831.

Pārdod kokskaidu **BRIKETES**, 120 EUR/t + piegāde. Tālr. 28196838.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar piegādi Kuldīgā, 128,80 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāgētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāgētavas atgriezumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

PĒRK

Vēlos pirkt **DZĪVOKLI** Kuldīgā, pilsētas centrā vai netālu no tā. Vēlams būtu tīrīstabu. Tālr. 26314621.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

Pērku sausus egles **BALĶUS** no 20 <, garums – 5,6 vai 6,0, piegāde Skrundā. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26849207.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

DAŽĀDI

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Ēku siltināšana ar **BERAMO VATI**. Aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 25624247.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tālr. 27501427.

LĪDZJŪTĪBAS

Sāp...
Neizsakāmi sāp.

/V.Kokle-Līviņa./
Skumjās esam kopā ar Ausmu
Nākumu, brāli pavadot.
Inese, Šakaiši, Lauriņi, Doniņi,
Eidi, Saučuki

Tavs vārds ir dzīvs,
Un saviem bērniem
Atmiņā tu dzīva.

/A.Balodis./
Izsakām līdzjūtību Ērikam Švarcam,
māti mūžībā pavadot.
Mājas Sarmas iedzīvotāji

DECEMBRA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz 17. decembra 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kādu uzņēmumu Kuldīgā nodibinājis Dāvids Kļaviņš?

Atbilde. Aiga Zariņa Skrundā vada *Maija aptieku*.

Pareizi atbildējuši: Gunta Folkmane, Ingars Neimanis, Jānis Kviesis, Gunta Grundmane, Indra Grandava, Rasma Stepe, Ojārs Silkans, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Velta Višņevska.

Konkursu atbalsta veikals *Pindzele*.

Klientu ievērbai!

Laikraksts *Kurzemnieks* gada pēdējās divās nedēļās iznāks trešdienās, 23. un 30. decembrī, kopā ar *Laimīgo Programmu*. Sludinājumus un reklāmu lūdzam iesniegt kā parasti pirmdienās līdz 12.00.

VESELĪBA

Vakcīnas būs visā ES vienlaikus

Vakcīnas pret Covid-19 ir vairākas, un to izstrādē un pārbaudē viss mainās pa dienām, bet viena Eiropas Savienībā (ES) var nonākt šīgada pēdējās dienās, vēl viena – nākamā gada sākumā.

Tā pagājušo ceturtdien preses konferencē skaidroja Veselības ministrija (VM). Tiek apspriests, ka izplatīšana visās ES valstīs notiks vienlaikus. Eiropas Komisijas *portfelī* ir sešas dažādu ražotāju vakcīnas, kas pēc skrūpulozām pārbaudēm var mūsu valstī nonākt nākamā gada laikā. Oficiāli reģistrēta nav vēl neviena.

AR VARU NEUZSPIEDĪS

Veselības ministre Ilze Viņķele uzsvēra: lai gan iedzīvotājiem vakcīnas būs par velti, ar varu tās nevienam netiks uzspiestas. Viņasprāt, iedzīvotāju bažas, ka tās top milzu tempā, ir pilnīgi pamatotas, un šaubīties ir cilvēcei. „Nezināt nav kauns – cilvēkiem ir jājaudā un jāsaņem pārbaudītas atbildes, lai profesionāli un tās

iedzīvotāju grupas, kas drīkstēs vakcīnu saņemt, pieņem informētu lēmumu,” teica I.Viņķele. Viņas prognozes gan nav pārāk optimistiskas: arī ar visu vakcinēšanos nākamajā gadā vēl būs jāreķinās ar lielākiem vai mazākiem ierobežojumiem.

NOVĒRST NĀVI

„Jo ātrāk novērsīsim infekcijas nodošanu viens otram, jo ātrāk atgriezīsīties pie normālas dzīves,” ir pārliecināta infektoloģe Dace Zavadska. Galvenais, ko varam no vakcīnas gaidīt, ir iespēja novērst nāvi, savukārt blaknes Covid-19 vakcīnām var būt tādas pašas kā tām, kas apkaros jebkuru citu slimību, piemēram, gripu. Turklāt neviena vakcīna nespēj iekļūt cilvēka DNS un mainīt ģenētisko kodu.

Vakcīna, kas ES ar pārbaudēm tikusi vistālāk un ir vistuvāk reģistrācijai, ir Oksfordas universitātes un Lielbritānijas farmācijas uzņēmuma *Astra Zeneca* radītā (vīrusu vektora vakcīna). Tā tiek ražota vairāk nekā desmit valstīs, pārbaudīta ar 24 000 brīvprātīgo. Starp viņiem bijis 131 Covid-19 gadījums, bet neviens ar smagu gaitu.

Nākamās, kas tiek pārbaudītas, ir ASV uzņēmuma *Pfizer* un Vācijas *BioNTech* radītā, kā arī ASV kompānijas *Moderna* nukleīnskābju vakcīna. To tehnoloģija tiek pētīta un lietota jau desmit gadu.

D.Zavadska paskaidroja, ka Latvijā Imunizācijas valsts padome noteikusi prioritārās grupas, kuras drīkstēs potēt nākamā gada pirmajā un otrajā ceturksnī: tie būs mediķi (bet ne visi), ilgstošās sociālās aprūpes centru iemītnieki un darbinieki, kā arī cilvēki virs 60 gadiem. Tikai pēc tam citas iedzīvotāju grupas atkarībā no saslimšanas riska.

Speciāliste gan uzsvēra, ka prioritātes nav akmenī iecirstas un cilvēki tiek dalīti nevis pēc naudas maka, bet gan veselības problēmām. Pirmajā piegādē Latvija varētu saņemt 12 000 devu.

VISS BŪS PUBLISKS

Zaļu valsts aģentūras vadītājs Svens Henkuzens sacīja, ka ES nolēma izmantot visas iespējamās pārbaudes, lai būtu pilnīgi droši pirms vakcīnu laišanas tirgū. Turklāt Latvijā iepirktās būs tādas pašas kā visā ES, nevis lētākas un nepārbaudītas, kā tiek apgalvots sociālajos tīklos.

Atbildot uz žurnālistu jautājumiem, viņš skaidroja, ka vakcinācijas kabineti ir gatavi īslaicīgai vakcīnu uzglabāšanai, bet dziļā sasaldēšana tiks nodrošināta glabāšanas vietās. Cilvēkiem jāsaņem attiecīgā fāze, kad vakcīna pieejama (to varēs ieteikt arī ģimenes ārsti), pēc tam topošajā kabinetu kartē jāizvēlas vieta un laiks, kur potēt. Uz jautājumu par bērniem D.Zavadska skaid-

Jaunākā informācija par vakcīnām – Zaļu valsts aģentūras mājaslapā www.zva.gov.lv sadaļā *Covid-19 ziņas*.

roja, ka tie pagaidām riska grupā nav iekļauti, jo Covid-19 pārslimo vieglāk, bet ne jau vakcīnas drošības dēļ. Tomēr pasaulē jau notiek pētījumi arī ar pusaudžiem no 12 līdz 18 gadiem.

Speciālisti uzsvēra, ka visa informācija par šo procesu būs publiska, savukārt vakcīnu iepirkšana, transporta izmaksas, samaksa vakcinētājiem u.c. izdevumi iekļauti valsts budžetā.

Speciālisti atgādināja: ja kāds cilvēks no prioritārā grupā jau būs Covid-19 izslimojis, tas nav iemesls nevakinēties. Netiks potēti akūtie pacienti, bet izslimojušajiem antivielu tests nebūs vajadzīgs.

Inguna Spulniece

INTERESANTI

Ātrgaitas ceļi kosmosā

Kalifornijas universitātes (ASV) pētnieki Saules sistēmā atklājuši jaunu ātrgaitas ceļu. Tas ļauj pārvietoties daudz ātrāk, nekā domāts. Komētas un asteroīdi pa šādiem ceļiem spēj attālumam starp Jupiteru un Neptūnu pieveikt mazāk nekā dekādē un 100 astronomiskās vienības – mazāk nekā gadsimtā. Tāpat šos ceļus var izmantot zinātnē, lai attālākos Saules sistēmas nostūrus sasniegtu ātrāk, kā arī labāk varētu novērot un izprast Zemei tuvojošos objektus. Šīs maģistrāles atklātas, apstrādājot skaitliskos datus par miljoniem orbītu un to, kā šī aina iekļaujas tajā, kas par kosmosa telpas izkārtojumu jau zināms.

SEN

Viltots piens

Piektdien, 8. decembrī, kontroles komisija paņēma pilsētas tirgū no deviņiem piena tirgotājiem provos piena analīzi. Izrādījās, ka trim no viņiem: Katei Paipals no Kurmales pagasta Pelču muižas, Jēkabam Niedram no Kabiles pagasta Druvenieku mājām un Katei Grundman no Kuldīgas pagasta Kalna muižas piens nesatura nepieciešamo zemāko tauku daudzumu, vienkārši sakot, ir viltots.

Tā izskaidrojams, ka mūsu tirgū daži pārdod pienu par uzkrītoši zemām cenām, bet te nu izrādās, ka pircējs lēti pērk, bet dārgi samaksā. Vēlams, ka pircēji paši šādus šaubīgus piena tirgotājus uzrādītu tirgus kontrolei. Vainīgiem nodoti policijai.

Kurzemnieks 1922. gada. 15. decembrī

Pie vecā „Friča“ Metropolē
katru trešdienu plkst. 8. vakarā:
sirsnīga izrunāšanās
pie internacionāla tējas galda.

**Anna Baar
Adams Apinš**
saderinājušies.
Kaltīku Kuldīgā.
ķieģeļu ceplī.

**Pazaudeta
kungu karakol cepure**
ceļā no Vilgales līdz Kuldīgai.
Atradeju lūdz nodot pret
atlidzību Kuldīgā, Baznīcas ielā
Nr. 11, Metropolē viesnīcā
ekonomam.

MĪĻIE KULDĪDZNIKI – KLIENTI,
DRAUGI UN KAIMIŅI!

Ber, Laimīte, sudrabiņu
Ziemassvētku vakarā,
Lai mirdzēja visas takas
Jaunajā gadīņā.

Amber Line kolektīvs sirsnīgi sveic
jūs svētkos, vēlot prieku, satīcību un
gaišas domas ik dienu!

Laikraksta *Kurzemnieks*
KALENDĀRU
2021. gadam
var iegādāties
redakcijā,
veikalā *Dārziņš, Jāņa*
Rozes un Zvaigznes
grāmatnīcā.

**Kurzemnieku
janvārim
var abonēt:**

līdz 27. decembrim
www.abone.pasts.lv;

līdz 23. decembrim

- pastā,
- pie pastniekiem,
- redakcijā;

līdz 17. decembrim
pa informatīvo tālruni 67008001
vai 27008001.

Citādāki, bet interesantāki

Šogad Skrundā Ziemassvētku eglītes bērniem nenotiek, bet kultūras nams gan lieliem, gan maziem skrundeniekiem un viņu ģimenēm bija sagādājis trīs dienu ceļojumu.

9. decembra vakarā skvērā pie kultūras nama notika *Lielās Ziemassvētku eglē stāsts*, kurā tika izrādīti bērnu mājās radītie zīmējumi, pretī saņemot pārsteigumu. Nākamajā dienā turpat ikviens varēja nodot video-sveicienu saviem mīļajiem. Savukārt piektdienas vakarā šogad atklātajā pirtiņā pie Ventas pastaigu takas darbojās rūķu patruļa, tika dalītas Ziemassvētku dāvanas Skrundas pilsētas un pagasta pirmsskolas vecuma bērniem. Apmeklētība un prieks bija liels, kaut visi pasākumi notika, ievērojot noteiktos ierobežojumus Covid-19 dēļ. „Gribējām sagādāt prieku citādākā veidā, ja nevar, kā ierasts,” teic kultūras nama menedžere Liene Krūmiņa.

**Daina Tafelberga
Aivitas Staņevičas foto**

Skrundas komunālās saimniecības briedis ar kamanām skrundeniekus Ziemassvētku gaidās priecē otro gadu, bet pirmoreiz interesanti izgaismota pastaigu taka un pirtiņa pie Ventas.

MEKLĒ MĀJAS

Brīnumu gaidot

Kuldīgas dzīvnieku patversmē *Mīlās ķepiņas* mītošie kaķēni cer Ziemassvētkus sagaidīt īstajās mājās.

Lai kaķītšus apmeklētu un iepazītu, jāpiesakās pa tālr. 26336191.

Balts runčuks ar gaiši rudiem plankumiem. Patversmē nonācis no Upīskalna. Piecus sešus mēnešus vecs, kastrēts.

Mazās, melnās māsiņas no ģimenes palikušas bez mammas, bet ir gana nīpras, lai dotos savā dzīvē. Pusotru mēnesi vecas.

Kaķēnīte atrasta ģimē, tagad aprūpēta un sterilizēta, meklē pastāvīgu dzīvesvietu. Tai ir četri pieci mēneši.

Pateicība no Mīļajām ķepiņām

Alekša onkulim par regulāru finansiālu atbalstu, Ēdoles pamatskolas kolektīvam par ziedojumu septembrī un visiem citiem, kuri atbalstījuši, tā palīdzot kaķītšus aprūpēt un veselus un priecīgus nodot saimniekiem.

Lailas Liepiņas teksts un foto